॥श्रीगणेशाय नमः॥श्रीमत्सरस्वतीकृष्णगणेशाय नमः॥ अथ निर्णय इत्यस्य पु
स्यभवति श्री॥ निश्चनीश्वरासेन स्मार्वेशापरं परापरगानः सर्वाभिलाषप्रद॥
साधं सर्वं सत्त्वासरें दुर्निकरागाध्यस्य स्कलोधीर राधीरा दुर्जेन विष्णुन जेन परः
ध्येयस्य शानः सदा॥१॥ प्रकर्णेयत्क रूपाक टास्व कृ णिकामं पूर्णमिद्दारा पवेसो
शार्णी॥ अविपत्य सन्ध्या निरनेष्वी दुंढि गजपुरं॥ मोमंता जिकेवा रिधर्मनिरवधि
शाहुत्य पीयूष पक्तु रेनो विकृ श्रु धर्णा गणपनेभं नो मकोधाः स ऋधीः॥२॥ पर्ण
पर्ये यनेष्व रामरु मरेव ः सत्याराद्भिः कीर्तिनं शास्त्रं नाद्विर्भासित दैनं निरवधि
दुस्तरं॥ एतनाजिकृ प्रपर्णं नयनेरान तूसमर्थानाद्रि स्वयंकृ धर्मसद्व वीमस्तोणि
भिक्ष्मस्व णा तु की र्त्तिप्रा॥ ध्वस्त हृदि विरु रूपं वालव मिरे नाभौ धर्म वर्नने जास्यं

पद्मापि महिजैरपि मथाप्यच्छेनुमहं भवेत् ॥ यस्माद्यत्सरसत्फलं निगदितं
मर्त्यैर्हि किंचिकजैः शकार्षकभवाथवा फणिकणोन्यन्नेमणो दूषणो ॥४॥ धात्रा
शास्त्रमकारि यत्फलनतयुगनेतत्सर्वथा नान्यथात्रेतायामपि वारराथणकृतं न
॥१॥ चोन्नतेनाभवत् ॥ यद्ब्रह्मणा विनिर्मितं कृति चमत्कारायन द्वापरे कालेपि प्रव
लेकलेरविकल्पनानंद्यकाकैः फलं ॥५॥ शाके जन्मशाकोनेनेभवानियैश्चवं
गनाष्टबुजाधोधः संगुणितः शरेभ्यः गुणवेनोगेः १२१६ युगैर्भाजितः ॥ लब्धं त ॥१॥
ज्ञनेनोऽथवारघटिकाद्यनान्वितं समभिः ॥७ जन्मकाले पूर्वांकेविहने तच्छेषक
मितो वर्षप्रवेशाब्धव ॥६॥ वर्षप्रवेशोऽथ घटिपलाद्यकालकिंचस्पष्टमरः सन्
नं ॥ भानुजंतुर्भानुसमान एव सिद्धांतरीत्या परिसाधनीयः ॥७॥ जन्मकानछि

नीविल्ला सिनानैवथानितुलणां कलास्कवेत् ॥ वर्षकानछिनीपतिमत्ययोरंतरं
गतिह्नतेयुगानितं ॥८॥ कार्यं वर्षध्रुवं तस्माद्दसोस्य स्फुटः प्रजायते ॥ तत्काल सं
भवैर्भावैः खेटैश्च फलनिर्णयः ॥९॥ संप्राप्तवर्षस्य मितिः पतंगे १२ र्भजे चये
पांकसमानभावे ॥ संभूतिलग्नान्मुथहा स्थितिः स्यात्तद्राशिनाथो जनने
द्यांशेः ॥ वर्षेण भुक्तं स्मृतयहेकराशिं मासेन भागाद्विदिनेयंदलाद्यं ॥ कन्याश्र
पंचैव दिने नतनं तद्राशिनाथो मुथहाधिपः स्यात् ॥११॥ तिग्मांशुशुक्रश
निशुक्रसूरज्ञचंद्रशाशांकि भौमसौरिभौमसूरज्ञचंद्राः ॥ देवज्ञसीतकि
रणांदुजभूमिपुत्रसूर्याः शानाः शनिसितार्कि कुजज्ञचंद्राः ॥१२॥ वर्षस्वामि
विचारार्थं मेषाद्येराशिकेश्वराः ॥ दिवारात्रिक्रमेणेन कल्पनीयामनीषिभिः ॥१३

इति वर्षज्ञानयंत्रे राशिकेन्द्राः॥ अथ दृष्टिः॥

मे	वृ	मि	क	सिं	क	तु	वृ	ध	म	कुं	मी
र	शु	श	बु	गु	चं	बु	मं	श	मं	गु	मं
गु	चं	कु	मं	र	शु	श	गु	श	मं	गु	मं

त्र्याभे तृतीयं चरणेन पश्येद्दलेन चतुर्थं दशमं [illegible]
॥ तथा त्रितुल्येष्वखरेण त्रिकोणे संपूर्णदृष्ट्या नि
जसप्तमं च॥१४॥ पादाद्दृष्टिः स्फुरबेलाभदात्री
॥३॥ स्नेहप्रदा बुद्धिविवृद्धिकर्त्री॥ नन्वर्द्धदृष्टिः स्वजनेन विरोधं गुप्ताभिभेदं कु
रुतेविवादं॥१५॥ त्रिकोणदृष्टिर्धनलाभसौख्यं मित्रोन्नतिं चापि करो
ति नित्यं॥ संपूर्णदृष्टिः स्फुनरामतिरं युद्धविवादं च पैरिष्टजमं च॥१६॥ ॥३॥
खलप्रश्नाश्चखलदृष्टिसंज्ञाः शुभाश्च खटाः शुभदृष्टिसंज्ञाः॥ फलं
यथार्कं ददतेनराणां विलोमसंज्ञाश्चतरथमेव॥१७॥ इति दृष्ट्यानयनं

अथ दृशाः॥ वर्षाधीशादेशापूर्वंसवर्गंसर्वंवक्तुं नो विनावीर्यमत्र॥ शाक्यं नस्मा
त्सुष्करंगारसारं ज्ञातुं मार्गं पंचवर्ग्याः प्रवक्ष्ये॥१८॥ पंचाधिकारैः स्वरनो
च्चे हद्दांत्रे राशिकस्थापि मुसल्लहभ्य॥ गताधिकारः स तु हीनसारः श्री
माधिकारः खचरः ससारः॥१९॥ सिंहककौंछिमषोवयुग्मकन्यधनिमि॥
तुल्यौ वृषोनक्रघटाववगाराणिदिवाकरात्॥२०॥ मेषाद्वृषाम्रगः कन्याक
कौमिनस्फलाकमात्॥ ज्ञेयान्युच्चानि निम्नांशोस्तनो नीचं तु सप्तमं॥२१॥
मेषरसांगाष्वारें द्वियंशाः स्फरे ज्यशुक्रज्ञकुजार्कजानां॥ वृषषटनकाष्टशा
रत्रिसंख्याः शुक्रज्ञजीवार्कजसूमिजानां॥२२॥ युग्मे रसांगेद्रियसप्त
तर्काङ्ज्ञशुक्रर्कजीवावनिजार्कजानां॥ कर्के द्रिनगांगनगाब्धिभागाः कुजा

स्फुजित्तत्र्यंशनेश्वराणां॥२३॥सिंहेगवाणाद्रिरसांगभागाजीवासरव्या
कैजविन्कुजानां॥स्त्रियांनगाशाब्धिनगद्विसंख्याश्चकाव्यजीवावनि
भूरानीनां॥२४॥घटेषट्शुध्राद्रिकनिद्रिसंख्याःशनिज्ञवागीशसिता
सुजांच॥अलीनगाब्धिद्विरदेषुनको॥७।४।८।२।६भौमास्फुजिज्ज्ञार्व
॥३॥ निजीवकजानां॥अथपतंगजानां॥२५॥चापेर्कवाणाब्धिशराब्धितुल्या
१२।५।४।५।४जीवास्फुजिज्ज्ञावनिजार्कजानां॥नक्रेद्विसप्ताष्टयुगाब्धि
यःस्युः७।७।८।४।४बुधज्यशुक्रार्कजमंगलानां॥२६॥कुंभेद्विनकाद्रिश
रद्विपोश्च७।६।७।५।५ज्ञशुक्ररवेज्यकुजार्कजानां॥मीनेर्कवेदाग्निनव
द्विसंख्याः१२।४।३।९।२शुक्रेज्यसौम्यारखरांशुजानां॥२७॥ इतित्रिंशांशाः॥ ॥३॥

अथत्र्यराशिकेश्वराः॥मेषतोमीनपर्यंतंद्रेष्काणानामधीश्वराः॥भौमतो
रवितःशुक्राद्गणनीयायथाक्रमं॥२८॥रवीज्यसौराःसितचंद्रभौमाःशनि
ज्ञजीवाःकविभौमचंद्राः॥मुसल्लहेत्थाअजनोमृगेंद्राधनुर्द्धरारहिनि
श्रिद्वयोर्वा॥२९॥गृहोच्चहद्दास्त्रिलवाःस्वकीयामुसल्लहेस्यापिभवे
त्स्वकीयः॥त्रिंशांशविंशांशतिथ्यंशदिगंशपंचक्रमाद्वीर्यमिदंग्रहाणां॥३०॥
तरर्धकेपंचकमत्रमैत्रंचेच्छात्रवंचास्यदलंबलंस्यात्॥ओदासिकेशत्रु
कृतेद्रुलेक्यदलंबलंमौल्यमनानुसारं॥३१॥जन्मोदयाब्दोदयकाच्छहे
शावर्षप्रवेशोदिवसेर्कभेशः॥ भेशास्त्रिगृहेशाएतेवर्षाधिपत्येत्वधि
कारिणःस्युः॥३२॥मासाधिकारमहपंचकेयोविलोकयेत्तुर्गमनेत्य

दृष्ट्या॥ बलोपपन्नः खचरः स एव वर्षाधिनाथः परिकल्पनीयः॥२२॥
समानदृक्के समुदारसाराद्दृष्ट्याधिकाद्वीर्यसमानतायां॥ वर्षाधिपः स्या
दधिकाधिकारो द्दृग्वीर्यसाम्यमुथहाधिनाथः॥२३॥ पञ्चस्वनन्यक्षि
धारिवर्षलग्नं न दृष्टमुथहाधिराजेन नाथेन॥ दृष्टोधिपः स्यान्न च नन्त दृष्टम
थं थिहेशोपि विचिंतनीयः॥२४॥ इति श्रीमद्ढुंढिराजदैवज्ञात्मज
॥४॥ गणेशदैवज्ञविरचिते ताजिकभूषणे वर्षेशानयनाध्याय प्रथमः॥
आयुर्व्ययेशो८ निहितौ षिडष्टशा॥ख्ववर्षविशामकं थिहेशो नराणां॥ रंध्र
स्थान स्वामिनायुक्तदृष्टः पापिष्टैर्व्याप्यस्तगो व्ययस्तगो वा॥१॥ भाग्य ॥४॥
चलोभसहजे च केंद्रे च हृद्यर्थकालेमथहाधिनाथः॥ करोति पुंसां विपुलं

प्रतापमैत्रं नृपैः संमतिवर्द्धनं च॥२॥ स्वस्वामिना न स्वहृदा शुभेन बलोपपन्ने
नयुते सितेन वा॥ स्यान्मुथहा सर्वमनोरथाप्त्यै नराधिपात्स्वात्पितरो विवार्थं॥३॥
मिहीसुनो राननभोग्यभागोः प्रोक्तं पुष्टं केतुभ्रुक्तं शकास्त॥ वक्रेथ्वेष्टा संप्र
दिष्टं थिहाव्ह्लां प्रलेसामानसास्रौ रन्ध्यकर्त्री॥४॥ नविकृतो विकृता स्वस्म
त्वान्वितः कृकृतमाकृतने मानसमुच्चनिः॥ मिथमनायमनामुथहाथदार वियु
तौ वियुतारिगणोत्तरः॥५॥ अविकृने विकृते स्थितसंगतीरू विरथी भ्वर
धीरतयान्वितः॥ विभवतो भवतो पयुतेथिहा भविभ्रनोक नगौरवः॥६॥ कु विभुना
मतिनामतिनाशमस्त्रभुजं विनयमानयतापचयं दिशेत्॥ सदननादनतो

स्वरमिंथिहा कुसुनयुक्सुनयुक्त जनारुचिं ॥७॥ सुजननो जननोषदस
त्कथारसमुदारमुदारमनिर्जरः ॥ स्वसहितः सहितश्चयदीथिहा ज्ञमिलि
तोमिलितात्मजनोभवत् ॥८॥ श्लोकोगतोत्र ॥ नाजितसारधर्मार्थलाभंस
जनेषु मैत्रीं नृपाममत्रीं नियतोदयं च ॥ प्रमादभाग्याद्यकार्यसिद्धिं व्या
॥८ पगेथा प्रकरोति सौख्यं ॥९॥ सुरमणीरमणीयविलासभाक्‌ ननयेमान
यमानसुखैर्युतः ॥ सुकुमित्रुनिभिः सहितं थिहा सु ज्ञानमाज्ञानमादर
मानसः ॥१०॥ स्वकलितः कलितः प्रभवो भवेद्विभवो विभवोल्लिखितपौ ॥९॥
रुषात् ॥ व्यसननः सननश्चयदीथिहा ज्ञानिपुणोनिपुणाधिदुरासदः ॥११

इतिसुथहायाः प्रतिभावफलानि ॥ वैरसभारसभाकृधरणीपतेरतिक
लापकलापसमन्वितः ॥ सुजननोजनतापहरोनरस्त्वनुगतानुगतायदिभिं
थिहा ॥१२॥ मदबलाद्बलादिसुखोनरः सुकनगः कनगाहितचारणः ॥
अधिकताधिकतापकरो द्विषां सुधनः सधनस्थितयातया ॥१३॥ निज
यशोजयशोभिततनुर्नरः सुकृतनतकृतनतयोम्नरः ॥ नयथुतोयथुतो
मुथहायदा नुजगताजगताकृतवर्णनः ॥१४॥ स्वजनसाधनसाधनदुःखि
तोभयमितोयमितोपगतारिता ॥ नृपनयापनयाद्यपिनाकथारससुखं
ससुखस्थितमुथहे ॥१५॥ सुजनपूजनपूततनुर्निराकरणधीरतया द्विषां ॥

अधिनिराधिनिराण्मुथहायदाननयगानयगामितयान्वितः ॥१६॥
रुग्सहितः सहितः स्वरवैरितनुगनरोगनरारिभयान्वितः ॥ निजपते
र्जयतेपि महद्धयं परिगतारिगतो मुथहायदा ॥१७॥ धनयशोनयशो
करुजोत्थभनिजस्वमान्यसमाक्रमणागमनं ॥ रिपुरुषपुरुषप्रवियोगिना
प्रमदयामदयानरिमुंथिहा ॥१८॥ व्यसनतः सनतः कलहाकुलः स्वधि
॥६॥ नराधनरागयुतो नरः ॥ अहितनो हितनो पविवर्जितस्त्वशुभगो शुभगो
थहिकं थहा ॥१९॥ नृपकृतोपकृतोत्सवगर्वितः सवसुना वसुना नियु ॥६॥
शान्वितः ॥ स्वहितकृद्धितकृन्मनुजो भवेत्सकलकृत्सकलकृतनः सुकृतकृत्स्थित

यातथा ॥ निजमनोजमनोरथगौरवं तनुभवे तनुभवेद्दिमवेयुतः ॥ कमल
यामलया पिथंटीथिहा दग्रामगाग्रामगाद्धुनबुद्धिमान् ॥२१॥ सुधिषणो
धिषणोपमतांब्रजेत्तनुजनो नुजनोपि सुखीनरः ॥ नृपसुखावपसुखा मुथ
हायदा हरमितारमिताम्बुजनवुजः ॥२२॥ धनविधानविधापरिवर्जितो
हतनयन्नयः स्वजनासुखं ॥ मनुजयेनुजये विरतिर्भवेद्व्यथमिता
येमिता मुथहायदा ॥२३॥ बहुर्धलग्ना शुभदैथिहा सा अनुसतनोदुष्प
दात्री ॥ मिश्रं फलं कालविदो वदंति न्यूनाधिकत्वं तु बलानुमानात् ॥२४॥
यन्मुंथहायाः फलमुक्तमत्र शुभं विमुक्त्वा शुभं विदैषात् ॥ तत्कल्पनीयं

मुथहेशपाके फलानुमानान्ननु बुद्धिमद्भिः॥२९॥ इति मुंथहाफलाध्यायः॥
वर्षाधीशविनिर्णयः सउदितः सर्वैर्हि सम्यक्छ्रयायश्चाप्यत्र तथापि वर्षमखि-
लं किं साधकं वासाधकं वा॥ इत्याख्यानुमेशाक्यमेवमधियातस्मात्स्फुटं यत्नतो
वक्षे ह्यशुभमध्यमाधमतनैर्भेदैर्मुनीन्द्रादितैः॥१॥ वर्षलग्नेशोवर्षेशानु-
थाकेथशावीर्यतः॥ सकलं सफलं वर्षं तत्फलं तद्दशाक्रमे॥२॥ इतिवर्ष-
॥३॥ स्वामिफलं॥ वर्षाधीशो निधनमरणारातिरिःफस्थितो यात स्थानं यातो नप-
वति शुभैः पापयुक्तेक्षितश्च॥ नेष्टकांतिः स तु यदि पुनः साधकं धर्मपहाणां
वर्गेनस्थो जनयति बहुः संपदः स्वीयपाके॥३॥ भानिश्चेत्[?] दासबलंशानुमा- ॥३॥
नान्नानासौख्यं मुख्यंनो नारुकीर्तिं॥ अन्यष्ट्रस्थानांश्चसौख्यसौख्यं[?]

स्थानिरेवारिनाशं कुर्यात्स्फूर्थः सर्ववीर्याद्यपश्चेत्॥४॥ भौमीपालात्तुमतो
मित्रतश्च स्वल्पं सौख्यं वाग्विवादे विरोधं॥ बहूंभीतिं नीतिनो वेपरिस्थे
कुर्यात्सूर्योमध्यवीर्यादपश्चेत्॥५॥ पृथ्वीपालस्यारवालिविंशाली[?]
सौख्यं नूनं स्त्रीपुंलीलाविलासः॥ मुक्तारत्नश्चैत्र वस्त्रपत्नलब्धिर्वर्षा-
धीशेयामिनीशोधिसत्वे॥६॥ कांतासौख्यं स्वल्पमेव प्रकल्प्यं वैकल्प्यं
च स्वीयवर्गेथ देह्यं॥ कार्येभूपस्यापि कोपान्निशीशे वर्षाधीशो मध्य-
सत्वोपपन्ने॥७॥ विकलतानितलतश्चकलिः कुले भवनलं नहि जलस्थ-
स्थतोभवेत्॥ नरपतेः कफतोपि महद्भयं शशिनिहायनपेल्पबलान्विते॥८॥

रिपुगणाद्विजयो हिरण्यागमो भ्रमणतश्च महद्द्रविणागमः ॥ नरपतेग
थवापि च मत्पतेः क्षितिसुतेन व्ययपतौ बळवत्यपि ॥९॥ गदं विवादं विविधं
विरोधं धनव्ययं चोरभयं करोति ॥ अरातिहंतिः क्षितिपादिभीतिर्व्यया
धिपो मध्यबळो महीजः ॥१०॥ दुष्टाद्भीष्टानकरोति कष्टं गदं तपादा
ननलोचनेषु ॥ स्वबळी नृपाळाज्जलनात्तथैव व्ययाधिराजो वनिजात्म
॥८॥ सत्त्वः ॥११॥ विचित्रलाभललनाविलासैः साहसेभ्यः लिखनेः सुख
युक्तैः ॥ ज्योतिषाध्ययनविवित्तिनवित्त्यात्स्वामिनी दुनयधिबळे वै ॥१२॥ ॥८
स्ववाक्यदोषादशुभं च याषा रोषाधिकत्वं द्विषतो विवादः ॥ कृपानृपाळा

द्विरळाकिळ स्याद्रसाधिपो मध्यबळो बुधे वै ॥१३॥ अन्नमासिक
ता क्षितिपाद्भयं क्षितिरतीव विपत्ततः तरस्य कनः ॥ नयननहज्वळ रुक् प्रब
ळा भवेद्भूतबळे व्ययपतौ शशिनःसुते ॥१४॥ ज्ञानं कीर्तिनिधिसमहत्व
रात्सादरं देवतानामर्चनं च विबुधनिचये लौकिकविभ्रमस्य नैव ॥ धर्मो
प्रीतिर्नृपतिकुळतोत्यंतवित्तोन्नतिः स्याच्चंद्रपुत्रे नौ शारदधिपतौ
वाप्यतो सर्ववीर्ये ॥१५॥ लोकैःसार्द्धं वैमनस्यं विवादं मोघं बुद्धेः शत्रुवैर
वर्द्धनं च ॥ क्षपानाथांकात्तनः कार्श्यमंगे देवाचार्ये मध्यवीर्ये व्ययपः स्यात्
॥१६॥ अघनलोचनगुल्मपदोदरे हरहरातितरां परिपीडने ॥ विक

धनानिक्षनः खलु नो भयंकरगुरौ विबले व्ययतो भवेत्॥१७॥ इष्टाद
ळे विलसितानि विलासिनीभिर्हास्योत्सवादिविविधांबरवस्तुला
भं॥ आरोग्यभाग्यविजयस्वजनाभिवृद्धिं यद्यब्दपो भृगुसुतः स
कटारसारः॥१८॥ निजजनादरितोपिभयान्वितः कनकतावनि
॥२॥ ताधनचिंतया॥ कफचयात्कुरोपनितनुर्नरो भवति मध्यबळे व्य
पतो सिते॥१९॥ खलजनेन कलिर्बहुळा भवेद्विकलता नृपलोप ।५
वशाद्भयं॥ धनविहीनतया भ्रमता मतेः तनुविहीनबळे व्ययतोसि
ते॥२०॥ शौल्कानने वणिकृषिक्रियाश्लेष्मतो निजजनादपीसिते॥

इत्थकवालयोगः॥ पणफरयुतकेंद्रे खेचराश्चेद्भवेयुर्भवति खलु तदानीमि
क्कवालाख्ययोगः॥ शुभखगजनितोयं सौख्यदानानितानेखलखचर
कृतेस्मिन्कार्यसिद्धौ विलंबः॥४॥ अथेंदुवारयोगः॥ चेदापोक्लिमगाः
खेटाः इंदुवारः समभ्यधान्॥ आपोक्लिमपणफरे यत्राब्देनैव केचन॥५॥
अथेत्थशालयोगः॥ दृष्टौ सत्यां प्रोक्तदीप्तांशभागैर्मंदात्खेटाद्दीर्घ
खेटो युदाख्यः॥ अंशैरल्पैश्चेत्किंचिदूनसदेत्थशालो योगस्तत्पशी
घ्रैः स एव॥६॥ ईसराफयोगः॥ शीघ्रे खेटे मंदगते ग्रहस्य यदेकभागं
पुरतः प्रयाति॥ सईसराफः स तु मूसरीफः पुरातनैर्दृष्टफलैः प्रदिष्टः॥७॥

नक्षयोगः॥परस्परं दृष्टिविहीनयोश्च शीघ्रौ नरेतद्द्वयवीक्षितश्च॥
प्रपद्यते जन्म्बर खेचरेंद्रा रदानि मंदाय सन क्षयोगः॥८॥अस्योदा
हरणं॥कोणाहस्तेगने निरछति तदा कन्याविलग्नाधिपः सौम्यः
सिंहगतः कर्कत्रे भवने मीने गुरुः संस्थितः॥दृष्टिनैव तयोः शशी
चरगति दृग्भ्यां प्रदृष्टो बुधाद्दो जन्माथ यदीदृ मंत्रिणि कल्पशानिः
॥११॥ परस्माद्भवेत्॥९॥अथ यमयायोगः॥परस्परालोकनवर्जितं
यत्खेटद्वयं पश्यति मेद खेटः॥दीप्तांशके धाम चराद्दूरीत्वा स्थि
रायदत्तैयमयाभिधानः॥१०॥अस्योदाहरणं॥राज्यप्रा●ति ॥११॥

20

प्ताविलग्नपभृगुर्मेषे वृषे चंद्रमा राज्येशस्तनयोर्न दृष्टिरमराथा येति
रस्थः स्थिरः॥पश्यन्दीप्त दृशा चरान्मनकरात्तेजः प्रणष्टापयेत्सुत्ता
योरुपरोपत्व बिध्धि रवितान्कंतसं त्रिणागी वृंतेः॥११॥अथमणुः॥
शीघ्रार घेव निजड्नजः पृष्टतो वै कराशोपशान्त्सूर्ये घ्नदृशिगतं
चाधिकाने निजौ शेः॥निजः पुंज्ञेहरति मणुउयोगएवं निरुक्तो यत्को
योथं मुथशिल्ल मिहस्थोहरत्येवतेजः॥१२॥उदाहरणं॥जाया प्रा
प्तिः प्रश्नकंन्याविलग्ने दिग्मि भागेर्ह्लः कल्पत्रे गुरुश्च॥निश्च्यं त्रीः खे
प्यस्तभौमो स्तिरुद्दे हुत्वा तेजोनस्य जीवनस्युक्तः॥१३॥जाया प्राप्तिर्नै

21

वक्रत्वेपि नास्मिन् एवं कम्बूलं त्वेगगो मंदभौमौ ॥ शीघ्राच्छीघ्रमोक्ता भा
गाधिको नेदृक् छिद्रं हित्वा नाशुभोऽर्थं भवेन्नो ॥१४॥ इंदुर्वृषे स्वेंदुभिशाव
नेयो विशाङ्गिरंशोरथ कर्कराशौ ॥ नित्थं शाकै र्दैत्यगुरुः कुजेन दृष्टि
र्हितेरा रितिपूर्ववत्स्यात् ॥१५॥ अथ कंबूलयोगः ॥ निशाकरो योग
॥१२॥ कर्त्तृग्रहाभ्यामेकेन चेन्मुथशिलं करोति ॥ कंबूलयोगः कथितस्त
दानीं पूर्णोत्थमध्याधमकस्त्रिधासौ ॥१६॥ निजोच्चदेहाधिगतेन ॥१२॥
नूनं स्वराशौ होरापगतेन नद्धृत ॥ नीचास्तसंस्थेन खगद्वयेन योगः
क्रमादुत्तममध्यहीनः ॥१७॥ वर्षप्रवेशोद्भवलग्नकाले चेन्मुथशी

लं शुभखेटजातं ॥ कोणेत्थशालीकम्बूलयोगेनेत्थं कम्बूलयोगे विपुलं सुमति
॥१८॥ अथ गैरिकंबूलयोगः ॥ चेन्मुथशीलं स्वितिमान्न नो नितिचंद्रो न केना
पि च मुथशीली ॥ मत्स्वेचरगेहोच्चगतः कंबूलं करोति नद्वेरकंबूलमुक्तं ॥१९॥
मत्स्वेचरगे स्वतुंगस्थो न शुभस्यात्स्थ दिनं तु मध्ये ॥ गैरिकंबूलयोगोसावभद्रः क
थितो बुधैः ॥२०॥ अथ खल्लासरः केन्द्रादिविधिर्नैव कश्चाधिशालीकेनापि
साकं न च मुथशीली ॥ केनापि मूलं न करोति पश्चैः खल्लासरो सावशुभो नि
रुक्तः ॥२१॥ अथ रद्दयोगः ॥ व्यस्तेनास्तमितेन सूर्यकिरणः क्षीणेन खे चारि
णा योगो मुथशिलः कितावशुभफलो रेभेथवा न्यस्थले ॥ मक्रूरेमव दं तिरद्द

मपवेत्केंद्रस्थवा यो क्लिमेसंस्थो न प्रकरोति मूथशिलकं खेतं न कार्यं भवेत्॥२२॥
आपोक्लिमस्थश्चरखेचरश्चेत्केंद्रस्थमेरेनच मूथशीलं॥ करोति कार्यं प्रथ
मंविलंबं पश्चाद्वेत्स्यं सकलार्थसिद्धिं॥२३॥ अथ दुःफालिकुत्थयोगः॥
॥१२॥ मंदः स्वगेहस्थ रविर्वा निजोच्चे नैराशिके वापि निजे प्रकुर्यात्॥ योगं चरेणान
धिकारिणा चेद्दुःफालिकुत्थः शुभकृन्निरुक्तः॥२४॥ अथ दुत्थोत्थदवीरयो
गः॥ अबलखेचरयोश्च न मूथशीलं यदेकोऽस्त्वथ ति मूथशीलं वीर्ययुक्तग्रह
ण॥ अभिमतफलसिद्धिर्जायते न्यस्य हस्ता न्मुनिभिरभिहितो सौ दुत्थोत्थद ॥१३॥
वीरयोगः॥२५॥ अथ तंबीरयोगः॥ अन्योन्यदृष्ट्यो बलवा नृपदेदृष्ट्योन्मूथ

शीलं कुरुते परेण॥ स राससराचार परैस्तदानीं तंबीरयोगः कथितः शुभोयं॥२६॥
अथ कुत्थयोगः॥ खेटः स्वीयगृहादिकेंद्रकगतः प्राप्तः प्रसन्नः पदं कुत्थसि
द्धिदं द्दष्टः शुभनभश्चरः पापयुतिदृक्संवर्जितोऽभ्युद्गतः॥ मार्गीकालबलान्वि
तः स बलेवान्सम्यक् फलावाप्तिदः काले जैर्वलवीक्षणाद्य गादिता यो
गात्कुत्थाभिधः॥२७॥ अथ दुरफयोगः॥ अस्तंगतोऽथ स्तगनिस्त्वशी
लेयुक्तो क्षितनोरंध्रगृहादिसंस्थः॥ नीचस्थनस्थो न च मूथशीली शत्रुस्य
युक् दुरफः प्रशस्तः॥२८॥ इति षोडशयोगाभिव्यक्तिः॥ शुभानीचगतो
जनोनधिकनो दुष्टारियुक्तेक्षितो नष्टार्थं खचरोन्यथान्यदृष्टेयं भयेरो.

॥१४॥ गंविपाकेन्नृणां ॥ कुर्याद्विरिभयं त्वगस्थिपुरुजं रक्तस्रुतारिव्यथां वैकल्यं
धनसंक्षयं स्मरवहं निंद्येगं विनस्येरवेः ॥२९॥ इति तनुवर्षफलं ॥ अ
थ द्वादशभावानां फलानि ॥ तनुपतिर्बलपूर्णयुतः करोत्यतिसुखा
नि कोतिविवर्द्धनं ॥ भवति मध्यबले फलमध्यता धमबले धमेव फ
लं दिनेन ॥१॥ केंद्रः त्रिकोणे तनुपः करोति प्रकृष्टसौख्यं विजयाभि
वृद्धिं ॥ कलानिधिः पूर्णबलः कुबूलं कुर्वन् फलं वा विमलं प्रदत्ते ॥२॥ ॥१४॥
इति तनुभावः ॥ धनाधिराजः क्रूरराजमंत्री जन्मन्यथाब्दे धनभावसं
स्थः ॥ लग्नाधिराजेन कृतेत्थशालो नूनं धनं स्याद्बहुलं नराणां ॥३॥

अन्मन्यथे वित्तभावं प्रपन्ने हिताधीशो वर्षपश्चार्यवीर्यः ॥ द्रव्यप्राप्ति
वीर्यहीने यदस्मिन् क्रूरहाकोते नेकधा वित्तनाशः ॥४॥ रंध्रे वित्तेश्वरेवता
नाममात्ये पापैर्युक्ते राज्यदंडः प्रचंडः ॥ वित्ते वास्मिन् साधुखेटैः प्रदृष्टे
संयुक्ते वा संव्यमानो नरः स्यात् ॥५॥ इति धनभावः ॥ सूर्यवीर्ययुते व
पत्रि भवगे सौख्यं सहोत्थाद्भवेद्धुक्रे व्यवमसाधकवीक्षितयुते व्यस्तं
गते वा जिते ॥ आदृत्यं स्वकेटाचे संकटतरं जीवेनुजस्थेनु जात्सौख्यं
वर्षपतेनुजे बलवति प्रीतिः सहोत्थैर्भवेत् ॥६॥ सहोत्थभावे सहजा
धिराजे वर्षाधिकारेण विराजमाने ॥ विलग्ननाथेन कृतेत्थशालेकरवं

सहोत्थैरतुलं भवेत्सौख्यं ॥७॥ हायनेऽनुपिवेंदुनंदनस्थानगामिनि निशि
तेवळान्विते ॥ स्यात्सुखं सहजनैस्तदन्यथा केंबुले मुसरिफे च पापिभिः
॥८॥ स्वामिना च सहमेश्वरेण वा नेक्षिते च सहजैरवळेर्युते ॥ भ्रातृवर्गं
परिदुःखितो नरः क्रूरयुक्ते सहजेश्वरोऽपि वा ॥९॥ इति सहजभावः ॥ सव
दुस्थैर्यस्थानितुर्यभावपापास्थितैर्दुःखमुक्तं निपितो ॥ तुर्यस्थिते तुर्यप
॥१२॥ तौ सवीर्ये सुखं भवेद्दासहमाधिनाथे ॥१०॥ भानोस्तथैंदोः सहमेऽर्कसू ॥१२॥
नुः पित्रावमानाद्भुमनस्तापविचारं ॥ कुर्याद्विलुप्तो विजितो निभोतितस्
खेश्वरो वा सहमेश्वरो वा ॥११॥ यद्वा निशि गाजन्मनि यामिनीशस्तस्थः शनिः
स्याद्द्युरोजनन्याः ॥ सुखं तु पारोग्यहितो सपापो स्याती महत्तं क्रूरकरो

हि पित्रोः ॥१२॥ इति चतुर्थः ॥ बृहस्पतौ वर्षपतौ सुतस्थे त्वाभेथवा वीर्ययुते सुते
भ्यः ॥ सौख्यं कुजे वार विजे च कुजे त्रोप्यवं विलोमात्सुमनामनेति ॥१३॥ यस्मिन्
राशौ गीष्पति जन्मकाले वर्षे राशिः सापि चेत्पंचमस्थः ॥ धात्रीपुत्रेनत्र संस्थे
बुधे वा वर्षाधीशे वापि पुत्रोद्भवः स्यात् ॥१४॥ यद्वा निशि गो जन्मनि भानुसूनुः
सएव राशिर्यदि वर्षलग्ने ॥ चिंतासुतानां विषयेसु तस्थे महीसुते प्यस्तगते
सुतार्तिः ॥१५॥ पुत्रस्वेत्राधीश्वरोपुत्रसंस्थो वीर्योपेते पुत्रसौख्यं बहु स्यात् ॥
क्रूराक्रांते स्तंगते वा सुतानां पीडागाढा प्रोदविआवदंति ॥१६॥ केन सह
ममभीष्टे हृष्टमचेत्तु तुष्टिः खलु भवति सुतेभ्यः संभवेयत्र जीवः ॥ यदि भ

वतिसमसुस्थानकेनत्रपुत्रः प्रभवसुखमनूनंचिंतनीयंसुधीभिः ॥१७॥ इ
तिसुतभावः ॥ विलोमगामीयदिमंदगामीस्वामीसवर्षेकुरुतेत्रिदोषं ॥ श
त्रुस्थितेस्मिन्रुधिरज्वराग्निःभूयोहवस्थापिविचिंतनीयः ॥१८॥ एवंकूर
ज्यत्रकुजेर्कजेर्केवातोग्निपित्तास्त्रिगदैःप्रपीडा ॥ शुक्रेव्ययस्थेकसमान
॥१६॥ रोगः श्लेष्मातिबाधाबहुधारिपुस्थे ॥१९॥ वर्षाधिराजेशनिजेरिपुस्थे
पापार्दितेवातगदप्रकोपः ॥ तथैववंदेरिपुरंध्रसंस्थेश्लेष्मप्रकोपामर
णतुल्य ॥२०॥ भूनंदनोजन्मनिभानुजोवाराशौस्थितोयत्रसएवराशि ॥१६॥
शीः ॥ वर्षेतनुस्थःशशिनाप्रदृष्टःशीतोष्ठयस्मान्वितपित्तबाधा ॥२१॥

गुरुस्यनोपापयुतेऽष्टमस्थेसाब्देकुजेलग्नगतेचमूर्छा ॥ नंदिघ्नविद्याथ
कलत्रसंस्थेसिंहीसुतेनेत्रगदंवदंति ॥२२॥ योदुष्टखेटोजनिकंटकस्थो
वर्षेविलग्नेसचनोऽशुभाय ॥ तथाकलत्रेत्ररसातलेवाकरोतिशल्यंशांति
हृष्टदेहा ॥२३॥ सुरासुरेज्यास्पदगमहीजेवास्तंगतेशीतगुनोस्तिरो
गः ॥ बुधेंदुयुक्तेसतिकंठगंडस्फोटादिबाधाबहुधावबोध्या ॥२४॥
इतिरिपुभावः ॥ वर्षाधिराजेभृगुजेमनोज्ञेजायाविलासादिसुखानि
नूनं ॥ विशेषतोजीवदृशाधिकारीस्माजेक्षणात्स्त्रीनिरतंनिवृत्तःस्या
त् ॥२५॥ बालाविलासोहिबुधदृग्युतिभ्यांजारंकुरत्याशनिदृग्युतिभ्यां ॥

वागीशयोगेन च सद्भिरष्टमांनवीनयोषां लभते मनुष्यः ॥२६॥ प्रसूतिलग्ना
धिपतिर्बलीयान् वर्षैकळत्रेव कळत्रसौख्यं ॥ लग्ने विलग्ने भृगुजे विवाह
वीर्यान्विते वास्तमनदीये ॥२७॥ चेद्विदुस्तनुभे गुरुनंदनस्य जननं गगनस्थी से
कळत्र स्वरीशनिरस्तः ॥ कळत्रनाथावचलवान्कळत्रैकहिविपुळांकरोति ॥२८॥
भूनंदनश्चेद् गुरुनंदनस्य स्थानं गतोस्तमथवा स्वळोवा ॥ स्वळस्य ह्रशोहिक
॥१७ ळत्रचिंताभावन्वितोनतं हि सतादिकानां ॥२९॥ बळीयसोल्येयकळत्रेप ॥१७
त्योश्चेन्मथशीलं किलयोषिदाप्तिः ॥ कांतादलं तप्रविलोकयेद्वा क
विर्बलीन समदाप्तिकरस्या तु ॥३०॥ द्वितिजायाभावे ॥ भौमसमाच्चानि

निहीनवीर्ये कुर्याद्धिधातं शशिमेषभानि ॥ नेराशिगतोरनरे द्व बाधा
भौमेष्टमेचेंदुयुते व्यरिष्टं ॥३१॥ विलग्नपालेन च मथशीले रंध्रपाळः प्र
करोत्यरिष्टं ॥ वर्षाधिनाथेष्टमभावसंस्थे भौमेन युक्ते निधनं श्रुणोति ॥३२॥
कुजहिमांशुजयुक्ते दिवाकरो स्तनिकरोय दिवा विषयांतरे ॥ रविस
नेरस्तमोपगते तथा ज्वळनतोनिळतोपि भयं भवेत् ॥३३॥ रवियुते कुस
नेदशमस्थिते भवति वाहनतः पतनं विधौ ॥ कुजपदे च पतोऽस्तखकर्मगेव
लयुते वरगासयमस्थतः ॥३४॥ निधनमदमत अश्वेन न्यूनेरिध्रयातो भ
वति निधनकारी जन्मलग्नाष्टमेशो ॥ व्ययगृहनिधनारिस्थानगो वर्ष

त्याग्निधनधनविनाशो वा स्त्रियोस्तो भवेन्नाँ ॥३५॥ ज्ञनन निधनभावे दे
वदेवाधिदेवे स्वधिकृतिपरिहीनो वा रवेटः परः स्यात् ॥३६॥ वर्षपेकु
जेयुने रणभीतिः प्रोत्यसद्म निवेष्ट भिनत्रजो ॥ वाग्विवादइनेनैधनयोगे
गोत्रशत्रुकलहः प्रबलः स्यात् ॥३७॥ इत्यष्टमभावः ॥ विलग्नपाद्यः कि
॥१८॥ लग्नथशीलं च हूर्षपालेन समं करोति ॥ अविंनितं यानमथलेखाके
व्यस्तेन्दरो विंनितमेव यानं ॥ वर्षस्वामिभिः भ्रमिभ्रष्टाथसोम्याधर्मेसं ॥१८॥
स्थो वानृतीयषष्ठीयान् ॥ भार्गदेवाभिष्टासिद्धिभ्वलंयत्कार्यंतवं बुद्धि
मद्भिर्विचार्यं ॥३९॥ राज्येनुजेवावनिजे ब्दराज्ये मलबवैरेर्युकृनिशीसमा

ये ॥ गुणः प्रयाणे व्ययतो कलूले धर्म त्रिगेर्के गमनो द्रुमः स्यात् ॥४०॥
वीर्योपेते पुण्यगे विक्रमेवा वर्षाधीशो भार्गवे मार्गसौख्यं ॥ सौम्यैर्व्यवंनी
र्थयाने भिमानो वीर्यान्व्य वेदुष्यानं निरुक्तं ॥४१॥ नवमतनुपयोगं स्या
दकस्मात्प्रयाणं स्फुटेन क्रूरेन निवासे वाक्यनो दूरयात्रा ॥ नभवति नु
यानं शोभनं भानुसूनो नवमभवनगामिन्यामहर्निशीस्तेनः ॥४२॥ भौ
मेसमासस्वामिनिकेंद्रसंस्थे दूरस्थितिः स्याद्गमनेननूनं ॥ उदारसारन
वमेश्वरे स्वा पुण्याधिसंस्थे गमनं सुखेन ॥४३॥ मार्गनाम सहमेश्व
रे वरेनत्रगेचनवमाश्रितेथवा ॥ मार्गसौख्यमुपयाति मानवो दुःख

मेषविवळेरवळावळे॥५४॥ इतिनवमः॥ वर्षेशोदशमस्थितेवळयु
तेराज्याप्तिरर्षोदियुस्तस्माच्चापरकेंद्रगेसुभयुतेस्थानोनराधिपाणां
॥स्मर्येन्नर्यगतेसुवीर्यसहितेपूर्वाधिकारागमः॥ कामंलाभगतेसुमान
वपतेःसंजायतेगौरवं॥५५॥ सिंहस्थसूतोसमकदारसाराद्दिवाकरा
॥१९॥ राज्यकरोनराणां॥नीचस्थितःपापजितःखयानेःपृथ्वीपतेर्वधन ॥१९॥
मातनोति॥५६॥इळाकुतेस्थानगतःकेळावान्स्वच्छांनरसोसकु
ळार्थदःस्यात्॥श्रीभास्थितोलाभपतिर्नितांतेविद्याप्रसंगेनकरो
तिलाभं॥५७॥नृपतिसहमराजेराज्यभाजिप्रवीर्यशुभयुजिकुळतु

ल्यौराज्यलाभोनराणां॥गगनननुपयोश्चेत्स्यात्सकंबूलाख्ययोगःशुभ
वनिपरदेशराज्यसौख्योपलब्धिः॥५८॥नृपतिसहेमनाथौवाव्ययौ
भानुजश्चेद्व्ययतिमुथशीलंराज्यलब्धिस्तदानीं॥नेतुनतनुपतिनावेद्रा
ज्यपावेत्सुत्राल्संकेत्व्ययतिफस्थमुहांपूर्ववत्सर्वमेव॥५९॥इतिदशम
भावः॥वर्षस्वामीयामिनीशामसंश्चेत्तद्व्यस्थानेसद्गुणिक्रमेणा
स्वं॥विश्नस्थानेलग्नगश्चेत्सकूलेकुर्याद्वर्षस्वामिनार्थाल्पिपःस्यात्॥६०॥
खवेकेविहीनाबळिनःशुभाख्योत्रोभाळयेलाभकराभवंति॥हानिः
सपापास्तेगलाभिनाथेदुस्ततोवित्रशिखंडिसूनो॥६१॥गगनभ

वनसंस्थामुथहावर्षकाळेलिखनपतनलाभं सत्वयुक्ताकरोति॥ निजप
तिसहितासारं श्रुशत्रुर्व्ययस्थावनेरनिबहुविघ्नं प्राप्तिकाळेनराणां॥२॥
इत्यायभावः॥ मनुष्यराशौव्ययभावसंस्थे वर्षाधिराजे भृगुजे सितिः
स्यात्॥ स्थ्याश्रितानां च चतुष्पदस्थे चतुष्पदानां विवळेविनाशात्॥३॥
व्ययालयेवानिधनालयेवा वळीसमेशौजळजेशमस्तुः॥ जळाशयं
॥२०॥ सन्निलयं द्रुमाणामारोपणे सौम्ययुतः करोति॥४॥ नडागकूपानम
वापिकानां मुस्यादनेसंदरमंदिराणां॥ आरोहणेवारुमहीरुहाणां वम प
स्यतोवर्षपतौ व्ययस्थे॥५॥ गगनवत्मनिभानुमतान्वितेवनिकेते ॥२०॥
स्थितोपशुनाशनं॥ द्विपिचतुष्पदराशिगतेरवौ वनचरैः सहितोबहुदुः

खितः॥६॥ शशोविशारानुमतं निताननं मयोदितं द्वादशभावजातं॥
फळं शुभं वीक्ष्य नभश्वराणां नियोजनीयं हि रशामकेनवा॥७॥ इति व्य
यभवः॥ इति श्री० द्वादशभावफळाध्यायश्चतुर्थः॥४॥ इतीरयित्वा
खिळभावजातं फळानि सत्कोमळवाग्विलासैः॥ वृक्ष्ये फलानि विहगपदा
स्पदानां पृथक्पृथग्भावफळानि नूनं॥१॥ सूर्यस्य॥ स्यात्स्थिरोव
दनपीडनमुच्चैर्यानिकांतलतुनामपिकांता॥ चिंतयानितनुतां तनुरु
ड्दौर्हीयनेदिनपतौ तनुसंस्थे॥२॥ चौरवैरिनिकराच्चनरेशाद्ग्निनोभ
वति भीतिरतीव॥ स्यात्कुटुंबकत्बहः खलुनित्यं वत्सरे दिनकरे धनसं

स्थे ॥३॥ राजमानकनकागमनाद्यैर्दृष्टतावपरिपुष्टिरपीह ॥ कार्यसा
धनविधानमनल्पं भानुमानुपरतानुजसस्थे ॥४॥ भूमिपालकुलभाति
केशालं वैरिभावमुपयाति सुहृद्भिः ॥ वाहनापचननतोऽवनितांतं भ्रमतेऽ
कमलकाननकांते ॥५॥ पुत्रमित्रपरिवारकलत्रोत्पन्नपीडनविही
नसुखः स्यात् ॥ मानवो भवति धनैः परिमुक्तः पद्मकाननपतौ सुत
॥२१॥ संस्थे ॥६॥ वैभवं हि लभते क्षितिपालात्कामिनीविपुलकेलिवि
लासं ॥ शत्रुवर्गविजयं धनलब्धिं वैरिमंदिरगतः सविता चेत् ॥७॥ ॥२१॥
वह्निकोपननिरापरिपीडा यानमागमनमत्रविचित्रं ॥ हायनेरि
नपतौ मदसंस्थे कामिनीजनमनःपरितप्तं ॥८॥ पित्तसंभवविकारश

४०

रीरोन्नेत्ररुजापरिभवेन च दुःखी ॥ भूमिपालगरलज्वलनाद्यैर्व्यालतोऽपि
भयमष्टमगेऽर्के ॥९॥ धर्मकर्मविगताभिरुचित्वं चिंतया विमतिमत्व
मतीवा ॥ संस्थितेन नवमे धाम्नि च मित्रे मित्रपुत्रसुकलत्रकष्टिः स्यात् ॥१०॥
राजगौरवयशःसुखवित्तं नित्यमेव च यतामुपयाति ॥ कार्यसिद्धिरपि
बुद्धिविधानादंबरे वरमनोरमणीया ॥११॥ दद्यात्सम्यग्भाग्यमारो
ग्यपूर्वं हर्षोत्कर्षं पौरुषं शत्रुनाशं ॥ क्षोणीपालात्मानसंमानमंच प्रा
प्तिं प्राप्तः सन्नसन्निर्धनानि ॥१२॥ वैरं मित्रैर्नेत्रपीडापि गाढापि नोम
तिः स्याद्धीक्षितिपन्निर्धनस्य ॥ न प्राप्तस्यास्याप्यवाप्तिः कदाचिद्भूषावे

४१

शोद्वारशोद्वारश्चान्या ॥१२॥ इति निरवे: अथ वंद्वस्य ॥ किरणपूरणता हि
यथा यथा भवति हीनकरेषु भतानथा ॥ अथ तथैव मयूखविहीनता
हिमकरेति नरां परिदुष्टता ॥१॥ श्वासादिबाधा बहुधा नराणां तथा
विकारं नयनानने षु ॥ द्रव्यागमं वाप्यतनं कुरुतां सौराष्ट्रितः क्षीण
॥२२॥ करः करोति ॥२॥ स्वजनगौरवताविनतां मतिं प्रतिदिनं सितवल्लक्ष
मागमे ॥ धनगतः कुरुते धनसंचयं हिमकरो न करोति रिपूदयं ॥३॥ ॥२२॥
द्रव्यलाभविविधोऽस्य च पूर्वं गर्वितारिपरिहारविभूतयः ॥ धर्मकर्मणि
रतिं सहजस्थः संप्रयच्छति नृणां हरिणांकः ॥४॥ तुरंगयुवतिसौख्यं

गाम्महिष्यादितो वा निजजनधनलाभं क्षेत्रपुत्रोन्नतिं च ॥ जनयति म
नुजानां नूनमानंदपूरं हरिणकिरणमौलौ भूतलस्थानशीली ॥५॥
भूमिपालकुलतो विपुलां श्रीं कामिनीविलसतानि नितांतं ॥ बुद्धिगौ
रवजयास्तवबुद्धिं संप्रयच्छति मनेमृतरश्मिः ॥६॥ श्लेष्मवातजनि
तामयनिबाधां बोधवैभवविद्यानि विवादं ॥ तस्करान्नृपते द्दढपीडां
वैरिविक्रमनिनिशाप्वनिरथः ॥७॥ राजमानजनगौरवयुक्तो विक्रयक्रय
कलत्रजसौख्यं ॥ द्रव्यलाभसुकृतात्मनि लक्ष्मी भिंदुरिंदुवदनासद
नस्थः ॥८॥ नानानर्थोऽर्थव्ययो व्यर्थ एवमस्थानेदो मंदबुद्धिः ----

विविधसौख्यसमृद्धिविवर्द्धनं ननु धनागमनादिकमादिशेत् ॥ कुमुद
काननजीवनदानवेनवमधाम्नि समागममागते ॥२३॥ भवनवस्तुकृतेन ल
ब्धिमनूनां सम्यग्विनिचिततनुतेननु नित्यं ॥ कुंजरांबरतनुं गमभ्राभं लाभवे
॥२३॥ श्मनि निशाकर एषः ॥२४॥ नेत्ररुग्रिपुभयं धनव्ययं नित्यमेव कलहं
निजालये ॥ चेत्तलं किल मनः समादिशेत् द्वादशे शशिनि वेश्मनि स्थि
ते ॥२५॥ इति चंद्रस्य ॥ अथ भौमस्य ॥ भौमाववक्रेनेत्रयोश्चापि बाधा हा ॥२३
निर्द्रव्ये स्वालये वा कलिः स्यात् ॥ रुक्कात्पित्रा दुहितो देहकार्श्यं धात्रीपु

२४

त्रो मूर्त्तिवर्त्तस्य दीह ॥१॥ भूपालचौरानलभीतिरुग्रा व्यग्रामनोवृत्तिरपी
ह कष्टं ॥ दृष्टोप्यबाधा बहुधा नराणाम् कुर्जे पुराणे धरणीसुते र्थे ॥२॥ मा
ने धने शत्रुविनाशने च महोत्सवारोग्यनृपप्रसादं ॥ वदेन्मनीषी विष
दं विशेषात् स्थितेन नूनं जमहं जेन राणां ॥३॥ संकष्टदेशाटनकं कुटुंबाद्
दसुहृद्भ्यो हृदये विषादं ॥ चतुष्पदानां निधनं प्रणीतं क्षोणीसुते नभ्रतब
भावयाते ॥५॥ क्रोडपीडा दुर्भगं निर्वेमनस्यं स्वैरं वैरं बंधुवर्गविपत्तिं बु
द्धेर्वृद्धिं मित्रसंबद्धनं च ॥ स्पष्टं कार्ष्णे वर्षकाले बलीयान् धात्रीपुत्रः शत्रुसं
स्थः करोति ॥६॥ देहपीडा गतिहीनी नामसौख्यं हानिर्देशभ्रंशता स्यान्नि

२५

नांसं॥ शनौ भद्रनिंनीमितो वै परित्यं श्रमनस्थाने नंदने भूतधान्याः॥७॥
प्रजननपरिपीडारक्तपित्तप्रकोपानिजजनधनमानेष्वप्यमानत्वचिंता॥
विकळतरशरीरं धारताहीनतास्या त्रिधनसदनसंगे लोहितांगे नरा
णां॥८॥ पापमतिः स्यात्कलहः स्वकीये रुद्धिप्रतानो वैभव वैपरित्यं॥
॥२४॥ कोनिश्चयश्चापि भवेन्नराणां भूनंदने धर्मनिकेतनस्थे॥९॥ प्रसन्नता
भूमिपतेश्च लाभो व्यापारसौभाग्यसुखानि नित्यं॥ आरोग्यतानीवयशः ॥२४॥
प्रवृद्धिर्धरात्मजे राज्यपदोपपन्ने॥१०॥ प्रतापतेजोविभवाभिवृद्धिः शौ
र्युल्कयो भूमिपतेः प्रसादः॥ नित्यं सुहृत्पुत्रकळत्रसौख्यं लाभालये

मंगलनामधेये॥११॥ धनैः समस्तैः स्यात्सिनिपाळमीतिर्हृद्रोषयापाद्य
क्षरवे विषादः॥ वारः सदा मंदजने नतेनं भूनंदने प्रोत्य निकेतनस्थे॥१२॥
दुनिभोमः॥ अथ बुधस्य॥ शरीरसौख्यं नृपतेः प्रसादं बुद्धेः प्रवृद्धिं द्र
विणागमं च॥ गांभीर्यवीर्योपचयं प्रदत्ते गौवत्सतनुस्तनुभावसंस्थः
॥१॥ स्वमित्रपुत्रोन्नतिनीतिवृद्धिर्द्रव्यागमो भूमिपतेः प्रसादः॥ आरो
ग्यतानीवशरीरसौख्यं चेद्रोहिणेयो द्रविणाधिसंस्थः॥२॥ सौभाग्य
लाभश्च सुखं च दुःखं मित्रत्वमित्रं समतां प्रयाति॥ [illegible]॥ यथास्थितं स्या
त्सुकळं नृतीये हि जाधिराजात्मजभाजि वर्षे॥३॥ पृथ्वीपते गौरव

लग्ने निधनागमे मित्रसमागमे च ॥ कलत्रसौख्यं बहुधा वियत्ते कलानि
॥२५॥ धेः सूनुरिलातलस्थः ॥५॥ सुहृज्जनोत्सुत्रे केळे तन्वन् सत्स्वानि भूपा
प्रसादं च मनीषी ॥ भाग्यं नरेशाश्रयतो यशश्च पुत्रे पुत्रोत्तनस्वत्रपतेर्यदि स्या
त् ॥६॥ विपक्षपक्षक्षयं प्रमादं वादं निजैः कीर्तिपरिक्षयं च ॥ द्यारी
रथौ तु तां चजलः कुपुत्रः शत्रुस्थितः सज्जनयत्यवश्यं ॥६॥ जातिर्युव
ति विलासे मार्गलाभं जनानां जनयति धनसौख्यं सद्गुणि कर्ममार्गात् ॥२५॥
॥ प्रतिदिनमनुवृत्तिं धर्मकार्येषु नूनं मदनसदनसंस्थः शीतभानोस्त
नूजः ॥७॥ वैरिवर्गतो न्यूळनं भूमिपाळान्नसौख्यं हर्षलेशं न मन्म

नितं ॥ निधनं शास्त्राभ्यासनाशो रवं स्याद्दात्युर्गहनं दुर्दहाहं वाये ॥८॥ धर्मे बुद्धिः
कार्यसिद्धौ प्रलापः ॥ भिन्नो हंगुरुकामिनीवर्गपीडा ॥ दैन्यकानिस्वानपानाग्नि
नो स्याद्वाश्यागारत्वे तु धारां भुजन्मा ॥९॥ द्रव्यप्राप्तिर्भूमिपाळाश्रमाभ्यास
भ्यस्तं स्याद्दृष्टसौख्यं स्वगेहात् ॥ कीर्तिः सारथ्यानि विस्तारमुच्चैः कर्मस्था
ने साम्मस्तनोपन्न ॥१०॥ नित्यारोग्यं भाग्यवृद्धिः सबुद्धिः पृथ्वीपाळाद्धा
रवं सर्वथा स्यात् ॥ लव्यस्थाथासेरूपमानं द्रव्यलाभोलाभस्थानेसिद्धस्
नोस्तनूजः ॥११॥ लोभः स्वव्यो व्यस्यतोस्याद्धनस्य सापीपाळात्सौध्वस्त
दुर्व्ययश्च ॥ बुद्धिराध्यो विग्रहः स्वीयवर्गेष्वात्यस्थाने बोधने वर्तमाने ॥१२॥१२॥
इति बुधस्य ॥ अथ गुरोः ॥ सौख्यं पुत्रान्मित्रवर्गात्कलत्राद्दारायस्या

लग्नाधस्थभाग्योदयम् ॥ प्राप्तिर्भूपात्समस्तात्प्रियाप्यवश्यवागीशाध्येत्र सिव
॥२६॥ नां निर्वित्यै ॥१॥ अर्थप्राप्तिस्संयुतिं मित्रवर्गैर्नानावस्त्रयानकृत्सेविनीनां ॥
सद्भिः संगपुष्टिमेगमकुर्याद्वावामीशाः करास्थायरिस्यात् ॥२॥ कार्य
स्यवृद्धिः परिसेवनेन भाग्ये स्मिन्नित्यान्त निरर्थलाभः ॥ श्रीधर्मपत्नीतनया
दिसौख्यं वद्धिक्रमशः पुरोहितः स्यात् ॥३॥ कामिनीसुतनसरवनस
मनाभूमिवाहनधनागमनोद्धुः ॥ राजमानविनयः सुरवभावदेवरवस
चिवमनुजः स्यात् ॥४॥ संतानसौख्यात्प्रमानिप्रकाश स्तवानिमित्रा ॥२६॥
नीति न्नतिमंथुनानि ॥ संमित्रविद्याभ्यसंकुर्यात्सुत्रस्थिनश्चित्रशिरंवृद्धिजा
त्र ॥५॥ बलस्य यश्चापि विपत्सवृद्धिः सार्द्धविरोधावसुधाल्पकायः ॥ श्येयति

विना प्रभवन्नराणां वेद्धीष्यन्ति हैं पिनिकृतनस्तुः ॥ वणिग्विधानेन धनाग
मः स्यात्मार्गप्रसंगेन च मानवानां ॥ स्त्रीवर्गसौख्यं नृपतेश्च चित्रशिरंवृद्धिस
नोमदनाल्पयस्तु ॥७॥ मित्रैः सार्द्धं वैमनस्यापि वृद्धिः वृद्धिभ्रंशाद्व्यना
शः प्रवासः ॥ विश्लेषः स्यात्स्त्रीयवर्गेण पुण्यं क्षीणं जीविज्ञी वितस्थानसं
स्थे ॥८॥ बुद्धेर्विवृद्धिः द्रविणोपलब्धिः कौनाविनैकसामनसः प्रसादं ॥
प्रावीणतानीवभवेच्च पुण्यं पुण्यनिषण्णधिषणप्रणीते ॥९॥ भूमिप
नः प्राप्तिरतीवकीर्तिर्मानोन्नतिर्नित्यनिरप्रवृद्धिः ॥ नित्योत्सवानंदरस
ो नराणां राज्यस्फरे ज्यचिजयोद्गमः स्यात् ॥१०॥ आरोग्यतावैभववाहना
निकच्छत्रपुत्रादिसुरवैर्युतानि ॥ नानाधनाप्तिं रवलु लाभवर्नेऽत्र स्थानि

र्यच्छति मानवानां ॥१३॥ मित्रैर्वैरं भूपतेर्भयं निरुद्यादः स्वंनितानेकधार्थ
व्ययश्च ॥ नूनं स्थानभ्रंशता स्यान्नराणां वा वामीशोद्दरन्ध्रस्थानसंस्थे ॥१
इति गुरुः ॥ अथ शुक्रस्य ॥ अत्यर्थं स्याद्दर्थलाभः स्त्रिनीशाद्दृशा
॥२७॥ स्याद्भुः सेचयः सौख्यलब्धिः ॥ हर्षोत्कर्षो विशेषद्वंसगर्वैरित्यामात्या
म निर्धनस्थरीह ॥१॥ स्वहद्भिन्नद्भिर्वहुधार्थलाभः शत्रुक्षयः सत्व
र मेव कार्यं ॥ कोनामस्वित्तस्य भवेत्तराद्दिभिरित्याभिनविनगतने ॥२७॥
त्रणां ॥२॥ द्रव्यव्ययापद्भवमित्रवैरे सौख्यात्यन्तानल्यविकुल्यचि
ता ॥ पराक्रमामध्यमतः प्रकामं भृगात्मजन्ननुजभावसंस्थे ॥३॥
आरोग्यं स्याद्रूपवं क्षमिपालान्मित्रस्त्रीभ्यान सौख्यानिरन्नं ॥ नाना

तानेवाहनेश्चापि योगादेस्याशार्यतूर्य भावोपपन्ने ॥४॥ कलत्रपुत्रोद्भवसौख्य
विद्याविज्ञानकौशल्यमतिप्रवृद्धिः ॥ विचित्रमंत्रागमसंगमः स्याद्भृगात्म
जे जन्मतनुजेधिसंस्थे ॥५॥ अनिष्टभीतिरनीतिमति ध्रुवं रिपुव्ययोपचयापि
धनस्य च ॥ गृहमर्कसुतं न कदापि शरीरिणां भृगुतनाससिद्धिपिसंप्रविशत्यलं ॥६॥
कामिनीतनयहर्षनाभवेद्दर्षपुष्टिरपि लब्धिरुद्यमात् ॥ मानवाहनय
नाति भार्गवपंनेमार्गणगृहांगणस्थितेन ॥७॥ तुल्यारोग्यं कामिनीसूनुचिं
ताविनभ्रंशारोपदोषप्रवासाः ॥ रोगश्च कार्श्यं स्याच्छरीरे नराणामायुर्भावे
पुर्वे देवाधिदेवा ॥८॥ आरोग्यामिर्धर्मकर्माभिवृद्धिर्बुद्धिः शास्त्राविस्तृता
नो नितिः स्यान्न ॥ पुत्रान्वितश्चापि संतापलब्धिः पुण्यस्थाने दानवेर्वे स्थमान

॥९॥ भूमिभर्तुरपि गौरवलब्धिः शत्रुपक्षकृपरिक्षययुक्तः॥ कार्यसिद्धिरपि
चिंतितकालेराज्यभाजि दनुजव्रजपूज्ये॥१०॥ नीरसंचरणमद्रविणाप्ति
विक्रयक्रयविधेरपि लाभः॥ वैभवानतिरतीव विलासो लाभवेश्मनि भृ
॥२८॥ गुर्यदि संस्थः॥११॥ साधुमार्गविभवव्ययमुच्चैः स्वीयवर्गकलहं कियाति
॥ स्यात्तया च वचनेन कलहानि र्दैववैरिसचिवे निमभावे॥१२॥ इति शुक्रः॥
अथ शनेः॥ प्रजायते वातकफप्रकोपः शिरस्थलोरस्थलयोर्व्यथा तु नूनं॥ स्वकी
यमित्रैः कलहो नराणां पुत्रस्त्रिमूर्त्यादिमूर्त्तिवर्त्तिनः॥१॥ वक्राग्निपीडा प्रभ
वेन्नराणां धनव्ययो भूमिपतेर्भयं च॥ चिंताप्रभूता धरणीसुतादेर्भवेद्धनस्थ
तुर्य्येनधाम्नीसंस्थः॥२॥ समग्रचिंताविलयः खलु स्याद्बंधुधराधनके माने ॥२८॥

सौख्यं॥ धनस्य लाभो नितरां नराणां भानोस्तनूजे सहजधिसंस्थे॥३॥ प्रवासवि
नाद्द्रविणव्ययः स्यात्कोनातिचिंताकुलचित्तवृत्तिः॥ पक्षेजनन्याः परिपीडनं च
रसातलस्थेनलिनीशसूनौ॥४॥ कोनाम हर्षस्तनुजे न पुत्रपीडाकोडा विपीडाप
वनप्रकोपात्॥ बुद्धिविरुद्धाधनसंक्षयः स्याद्भानोस्तनूजे तनुजधिसंस्थे॥५॥
सामर्थ्यं स्याद्भूमिभर्तुः प्रसादः साद्रिः संगोवीर्यवृद्धिः प्रवृद्धिः॥ जायापुत्रप्री
तिसंप्राप्तिरत्र शत्रुक्षेत्रे मित्रपुत्रोयदि स्यात्॥६॥ मित्रकलममपि बुद्धिहीन
ता स्थानहानिधननाशनं दिशन्॥ शत्रुभीतिरपि नीरतिविच्युतिर्भीनकेतन
निकेतने शनौ॥७॥ अनेकधान्यादिसमुद्गमः स्याज्जायासुतानामपि चि
तनाशः॥ आध्यंबुद्धेर्व्यसनोपलब्धिः कामं यमश्चेद्भ्रमधामसंस्थः॥८॥

धनविनाशनरेशभयान्वितं स्तनहितेममदापरिपीडितं ॥ मतिविपर्ययतां कु
रुतेयमो नवमधामसमागममागते ॥९॥ पृथ्वीसुतेऽप्यमितिरर्थः च्युतिः स्या
त्स्वव्यापारव्ययतास्थानहानिः ॥ दुःखं दैन्यं जायते मानवानां मानेभाना नंद
॥२९॥ नेवर्तमाने ॥१०॥ योषा तोषंमाने वैराग्यादि भाषाद्या भ्रातृपुत्रिः स्फूर्तिकीर्तिप्रमा
द ॥ शौर्यं वीर्यं चापि धैर्यं प्रकुर्यात् आत्मात्मानः समस्तमित्रसूनः ॥११॥ वि
लोचने कोडपरेषु पीडा हृदोषवन्मित्रजने विषाद ॥ भीतिर्नृपान्दुर्व्यह ॥२९॥
निर्नितांतं व्ययालये चेन्नछिनीराजन्मा ॥१२॥ इति शनिः ॥ अथ राहोः ॥
देहपीडा जायते तु वातजन्या वित्तापनिर्वंभवंवपरित्यं ॥ वादं के श्वित्का नि
नीस्तनु विंता सिंहि स्तनुश्चेनतुस्थानसंस्थः ॥१॥ वदन लोचनपीडन कं

नथा कृयमपि प्रकोत्थ निनीचता ॥ द्रविणनाशमनुत्तवमङ्गतं द्रविणधामस
मागमकृत्तमः ॥२॥ संपत्स्वं सुखंभमिषनेर्नितांतं समस्तं नतिः कार्यस्तरवानिष्टं
सां ॥ स्फहत्यमाजोपचयाजयः स्यात्सिंहीनतूजेतुजभावसंस्थे ॥३॥ चि
तादुःखं शाग्विवादः स्वकीयैर्नृनंयानेवाहनादिस्त्रयश्च ॥ कार्यं शान्ताय
नमोनवानां नूयस्थो नेसिंहिकायास्तनूजे ॥४॥ बुद्धिमांद्यं निंद्यविद्धि विवादं
गाढां पीडां क्रौरुदरे शाविशेषात् ॥ पुत्रैश्वर्यं यच्छति प्राप्तिवर्जं सिंहीसूनुर्न
दनस्थानसंस्थः ॥५॥ आरोग्यं स्याद्भाग्यवृद्धिर्नरेंद्राद्दुरिध्वं सोमानसोन्यन्नसौ
ख्यं ॥ जायापुत्रैः प्रीतिरत्यंतमब्दे शत्रुस्थेत्रपुत्रकः सिंहिकायाः ॥६॥ स्था
नात्स्थाने यानसंगेनिकास्यं कांतावितावेचवाचित्तवृत्तिः ॥ कव्यां वस्तावान

संज्ञानबाधास्वभांतुथ्थेकामिनीधामसंस्थेः॥७॥जायाक्षुशावोथबाविरिषः
स्यद्द्व्यस्यापिस्यान्त्रिनिघ्रप्रवासः॥कांतिहीनामानवानांहिवपुस्तिमस्
नुर्नधनस्थानुवत्तः॥८॥पीडनंहिवपुषापिजरोषोथापयासहहक्रेशत्वविशे
॥३०॥ षः॥पुण्यकर्मणिनृणामणुवृद्धिर्धर्मधामवनितमपश्वने॥९॥अवनिनाय
कतोभयमङ्गुतंनिजजनेःमहदेहनिपीडनं॥धनविनाशनमारिशानमध्य
वेननमोदशामोरयसंस्थितं॥१०॥आरामनावभवबुद्धिवृद्धिनरःस्याज्जनाञ्चापि
भवरवाप्तिः॥सखानिनित्यंखलुकामिनीनांसिंहीस्कतेलाभगतेनितांतं॥११॥
धनव्ययःस्त्रीयजनेषुपीडारिपूदयोभूपभयोपलब्धिः॥कांतान्तिनिता ॥३०॥
कुलवित्तवृत्तिर्व्ययेधिवासस्तमसस्तदास्यात्॥१२॥रवनारिणांभावभ्रञ्ज्या

निधानिनानीहकल्प्यानिदशासुलेषां॥राहोप्ववयङ्गावफलंनिरुक्तंश्रीनेदंशा
यांखलुनत्यकत्यं॥१३॥लाभेलाभेशाःभृर्भेद्देहयुक्तःस्वोचस्थदृरस्थ
श्रसूर्याते॥मातंगाश्वावाप्तिमु॥१४॥विद्याधायाषाहर्षातिर्वेयुक्ताकरोति॥१५॥
॥इतिश्रीगणेशदैवज्ञविरचितेताजिकभूषणग्रहभावफलाध्यायः॥
रैत्यैज्याममूपूजितोहनरुचोनीवनुचेचेद्र्मानानारोगभयेवियोगबहु
लंस्याद्वर्षकालेनृणां॥आयुस्थानेपतिस्तनोतनुपतिःसंस्थायदानेधने
न्वेतोखलुरवुवरेस्थितस्तुनोशस्त्रणमत्यपदो॥१॥दिनकरकरलुप्तोलग्न
लग्नेथितस्तोदिनपतिस्कतदृष्टोरिष्टदोनोभवतां॥जननसमयलग्नप्राद
ष्टमंवर्षलग्नंयुतमथमृथहशोनस्तिनेरिष्टहेतुः॥२॥निधननतुमदारि

सौम्यगशीतकरश्मिर्न हि गुरुयुतदृष्टोऽरिष्टकृत्संप्रदिष्टः॥ यदि कुजयुतदृष्टः
कष्टदो वह्निशस्त्रैर्दिनकरतनयेनाथवा नृपकोपः॥२॥ स्वामसूनेस्मृतयु
तेस्तत्र मतोस्याम्नानिस्थितिकरामतिकर्ता॥ सूर्यैकिरणौ धिषणज्ञोशा शुभ
॥२३॥ स्त्रपीडनकैरोहिनगणां॥४॥ होराक्रूराभ्यां नरेचानेरायं कुर्याद्धाराणारमव्य
वमत्र॥ शिष्टारिस्थिरथैरंध्रोपगैर्वा पापैरिष्टं श्रेष्ठधीभिः प्रदिष्टं॥५॥
चेद्दिथिहापापयुतोष्टस्थव्ययोपगा हेतिहृताशभीतिं॥ करोतिवर्षैर्वि
नेदंनेनयुतश्चितावापवनप्रकोपं॥६॥ मरणेनिधनबंधसौम्यशत्रुस्थिता ॥२३॥
वज्जेनने समयुत्याद्दिथिहाब्दशमस्था॥ खळगगनतळस्थैर्युक्तदृष्टा
तिरिष्टं जनयति शुभदृष्टोत्पन्नशिष्टाल्पतास्यात्॥७॥ कामिनीप्रवनगत

हिनांशुर्लग्नपोमृतिपनिर्यदिसंस्थः॥ द्वादशाद्विषिनथायुषिरिष्टंस्यान्मृतौ
चेनेनुपामुथहेशः॥८॥ लग्नेश्वरोवामुथहेश्वरोवारंध्रेश्वरोगारकरात्मनोवा॥
षष्ठाष्टमौत्योपनगः करोतिरिष्टंपुरायोगशतेकैः प्रदिष्टं॥९॥ इत्यरिष्टाध्यायः
केंद्रैस्त्रिकोणोपनताश्चशुभाश्चारव्याः सलग्नानाथानिधनंनिरस्युः॥ केंद्रेस्फुरंद्रस्य
गुरुर्वळीयान्नमंगल्यमंगळमातनोति॥१॥ होरायाश्वनिशाकराद्विविरं
रः क्रूरः स्थितोभारिगानूनंपापमपाकरोतिसकळंवालग्नपाळोबाळी॥
सौम्यैःसमिलितः करोतिदम्रनंरिष्टस्यदृष्टस्तथासौम्याजन्मनिदेवदेव
सचिवोवाथागेवःकेंद्रगः॥२॥ विलग्नपुसौम्ययुतेक्षितेनतुद्विलीयतश्चरव
लुरिष्टमुक्ते॥ वळोपपन्नेनननुस्थितेनैनिन्हयेतवास्यनिभापिरिष्ट॥३॥ रल

रिष्टभंगाध्यायः॥ ॥वर्षप्रवेशेवनसामधीशोलग्नेविलग्नेजनिलग्ननाथः॥
पराक्रमाप्तोयुगनःकरोतिनिःशेषरिपूणांद्रविणापलब्धिं॥१॥क्रूरखेच
रोःशुभदृष्टियुक्तःप्रकृष्टसौख्यंवनितासुतेभ्यः॥पुण्येश्वरोवाद्रविणे
॥२२॥ श्वरोवाविलग्नभाजीभस्कृवाजिलब्धिः॥२॥मदनसदनमतोमूर्तिवर्तिप्र
सूर्निर्जनयतिगुरुदृष्ट्यादिरिष्टंवेशिशरदृष्टेः॥कुजेरविरविजाभ्यांमूर्थशी
लेविरध्युबुधभृगुसूरपुज्यैराज्यलब्धेर्भवंति॥३॥चतुष्टयेवानवये ॥२२॥
धर्मेसौम्यास्त्रिषष्ठायगतश्चपापाः॥कुर्वंतिलक्ष्मीमणिवारणाश्वैःपूर्णांसु
वर्णांबरभूषणैश्च॥४॥दिनकरकरदूरसंस्थितोमंदगुःकोनिजभवनगतोवा
स्वीयतुंगाधिरूढो॥हरदुनरबहुसंपत्कारिणोतोभवेतोयवनजनसकामाल

ल्पनीयंविशेषात्॥५॥पराक्रमारातिभवाल्लयस्थाःखलाश्चसर्वेसकलाश्च
सौम्याः॥केंद्रेषुकुर्वंतितरांलयंतेपश्चाल्लयामालिसुदीर्घकालं॥६॥इ
तिवर्षराजयोगविचारः॥अथकिंचिद्राजयोगभंगस्तवना॥तिरस्थिता
श्चास्तमितान्यपापान्पाळयोगात्हळयंत्यलंते॥खलाःकुवर्गेविबला
श्चसौम्याःकृतार्गलास्युर्नरपाळयोगाः॥ अथसहमानि॥दिवार्कहीनः
शशिभुत्सलग्नःपुण्यंभवेन्नक्रमिदंविलोमात्॥दिवार्कहीनारविजःस
लग्नोराज्यंरजन्यांविपरीतमुक्तं॥१॥गुरुर्दिवासूर्यसुताद्विशोध्यालग्ना
न्वितोजीवितमामनंति॥सदाविधूनेनिधनंसमंदःस्यान्मृत्युसंज्ञंमह
मेतदेव॥२॥इंदुर्दिवानःकविनासलग्नोव्यस्तंरजन्यांसहमंजनन्या॥री

नेश्वरो देवगुरोर्विशोध्यः सदा सलग्नः सहजाभिधानं ॥३॥ शनिर्दिनेशा
त्सदा विशोध्यो लग्नान्वितैस्तत्तनकाभिधानं ॥ सदा गुरोः शीतकराद्वि
शोध्यः सलग्नकस्तत्सहमं सुताख्यं ॥४॥ पुण्यं रविज्योनितमत्र रात्रौ
व्यस्तं सलग्नं च यशोभिधानं ॥ पुण्यान्नितः क्षोणिसुतः सलग्नो दिवा वि
लोमान्निशि विक्रमाख्यं ॥५॥ चंद्रान्निनार्को दिवसे सलग्नो विधोभि
॥३३॥ धं तन्निशि वैपरित्यात् ॥ चंद्रानजीवो दिवसे केयुक्तो रात्रौ विलोमं खलु
गौरवाख्यं ॥६॥ बुधान्नभौमो दिवसे सलग्नो व्यस्तं च रात्रौ खलु कर्मसंज्ञं ॥
पुण्यात्सदा पुण्यपतिर्विशोध्यः सांगश्च रेशानरसंज्ञमुक्तं ॥ सदा धनेशा ॥३३॥
धनेनाविशोध्यो लग्नान्वितः स्यात्सहमं थनाख्यं ॥ रवानिज्ञो लाभपति

विशोध्यो लाभात्सलग्नः स्फुरखलाभसंज्ञं ॥८॥ दिने दिनेशाः शनिनोथ वन न
कैनिशेशान् विशोधनीयः ॥ मानेद्विराशिश्वरसंयुतेस्त्कार्यस्य सिद्धेः स
हमं वदंति ॥९॥ सदा मदेशान कविः कलत्रभान्वितः स्यात्सहमं निरुक्तं ॥
सदा महीजाच्छशिजो विशोध्यो व्यापारसंज्ञं सहमं सलग्नः ॥१०॥ सौम्य
र्वा बलिभिर्निजाधिपतिनायुक्तेस्मिन्हायने वृद्धिमेत्तत्सहमस्य नत्यति
रथालग्नाधिराजेन वा ॥ वर्षेशेन समं यदा मुथशिलं कुर्यात्तदाप्यस्मदा
शुभसत्त्वविवर्जितेन खलु च न स्यात्तस्य हानिर्ध्रुवं ॥११॥ इति सहमाध्या
यः ॥ अस्तंगतः पापयुतस्त्विनष्टनीचस्थितो नाधिकृतो जितश्च ॥
नष्टः सखेटः खलु संप्रदिष्टो निष्टप्रदो सो निजपाककाले ॥१॥ भावा

बलिष्ठो निजखेटदृष्टो निजेश्वरेणापि च दुष्टदृष्टः ॥ सदुष्टवीर्यः शुभपाप
दृष्टो मिश्रोऽप्यवृद्धिर्हि बलानुमानात् ॥ २ ॥ बृहस्पतिस्त्रानितृतीयवनःप्र
सूनिलग्नाधिपतिश्च तुर्थः ॥ भवेत्समर्थोऽरिपुनाशनार्थमर्थोपचयः
करोति ॥ ३ ॥ लग्नाधिराजोऽस्तविलग्नसंस्थो बृहस्पतिर्मूर्तिगतो यदि
स्यात् ॥ पापेक्षितोऽनेन वपुनः करोति क्षितिश्वरेभ्यो बहुधा धनाप्तिं ॥ ४ ॥
॥२४ धनपतिर्वित्तनो निधनस्थितो धनमनन्तमिदं स्वयमस्त्विनः ॥ तनुजभाव
गतस्तनुजेश्वरस्तनुजतोऽपि सुखप्रदः ॥ ५ ॥ दिनकृतोपहतो गुरुभार्गवो ॥२४॥
हिमरुचिर्यदि नीचपदे यदा ॥ तनुभृतो हि सदा विपदं करोत्यतितरायन
तनोनिधनप्रदः ॥ ६ ॥ तनुपतिर्निधने यदि संस्थितो व निसृतनयुतो

६६

भ्रनिरीक्षितः ॥ बहुतरैः कृपिनमरुद्भवैरभिभवेत्कुलेन च धनक्षयं ॥ ७ ॥ मद
पतिर्बलवान्स्मदनालये खलखगेन च वीक्षितसंयुतः ॥ विनतुनतु दितं तनुको
मिनीजनसुखानुभवं विभवं तथा ॥ ८ ॥ क्रूरखेचरयुते क्षितानेनुः साधुखेचर खे
युतान च क्षिता ॥ निंद्यभक्षण करं नरं करोत्याकुलं खलजनानुवादनात् ॥ ९ ॥
पापाधिराश्वेत्द्विनष्टा मनुष्यं वस्याहर्षोत्कर्षयुक्तं करोति ॥ अस्तंयातः संयुतः
पापखेटैर्जातिभ्रंशं जन्मनाथो विदध्यात् ॥ १० ॥ रंध्राराति सात्ययातो वृता
धवृषे सर्वैर्हीनवीर्यः सकष्टः ॥ वर्षाधिपो मुद्धहकेंद्रकोणगतः स्थितः स्यात्सर्वे
वर्षं सहर्षं ॥ ११ ॥ लाभत्रिषष्ठेषु च दुष्टखेटा वर्षाधिराट्ठे शुभमत्र वर्षे ॥ बलेन
हीने व्ययनैधनस्थे समाः समस्ता गतमाः करोति ॥ १२ ॥ इति ताजिकभूषणे
मिश्रकाध्यायः ५ ॥ तनुस्थले संचरतां फलानि क्लिष्टानि तानि तु शुभाशुभानि ॥

६७

वकेन तुल्याब्दानि दशाक्रमेण विनाथतन्वाधनमंत्रवस्त्रे ॥१॥ आद्ये हि
नेत्रेव स्ततोधिक स्त्रव स्तस्मात्तनुत्यां दशाक्रम्ये वेल्लग्न समन्विताद्वि
चराः स्युः श्याल्ववाह्यात्क मात्र ॥ तेहीनांशाकसंज्ञकानि गदितापाल्याद्
पोत्स्यं त्यजेत्तस्मात्स्थमेतनोपिवत्तथा शेषाम्फ पाल्यांशकाः ॥२॥
भागादिसंयुक्तयदिश्वेटयोभवेत्तदोवलीयान्प्रथमः प्रकल्प्यः ॥ वकेन
तुल्याये दिनोपवताभाद्योत्यफक्तिः स्ववराविविंत्यः ॥३॥ पाल्यां
॥३९॥ शयुत्या खलु सोरवर्षभागादिलब्धेन पृथक्पृथक्का ॥ पाल्योश ॥३९॥
कांसंगुणयेत्क्रमेण वर्षेद्दशाहानि नपस्वराणां ॥४॥ दशाप्रमा
णं खलु सौरवर्षं प्रकल्प्य पाल्यांशयुजाविभाज्य ॥ भागादिलब्धेन द
शाक्रमेत्या समसाधनीयो नरजा दशाब्द ॥५॥ जननसमयलग्नात्प्रोन

भावस्वधीभिर्विधिवद्दलपत्रकाकालगंगसाध्यं ॥[illegible] अथ फलमभृत्संवा
कीर्त्तेयत्सर्वमस्मान्निगदितवदुदाराःशास्त्रबुद्धविचारात् ॥६॥ प्रत्यवि
लग्नस्य विशापराशिभिर्विभाजये [blot] दंशाकलाकलाप्य ॥ स्वभाणवेदोरिह
राशिपूर्वफलं विलग्नमामुथहाम्थिताभिः स्यात् ॥७॥ चतुर्थभावाधिपतिर्वि
विल्यस्व जन्मलग्नाधिपनिवलार्थे ॥ प्रस्तार्कतुल्योपिमवर्षपानुर्यदात
दाब्दस्य पवन्नवशः ॥८॥ तत्कालहोरास्वचरानुसारं वर्षविचारं वि
दधीतधीमान् ॥ संवक्ष्य कथं विदिदंमतं वामयापि मंत्र निनमत्रसम्य
क् ॥९॥ ॥ अथ दशाफलानि ॥ ॥ कृतोम्नहेमांबरवारणानातुरंग
माणां मणिभूषणानां ॥ कोनवंक्ष्यापनयंदशायां दिवामणिः पूर्णवलः
करोति ॥१॥ कोमाकनप्रीतिमतीवचित्तप्रसन्नतां दशपुराधिकारं ॥ साम

धिसौख्यं बहुधा विधत्ते तेजो~~कांतौ सतत्मौ निर्मलतां~~ विते निधिर्मध्यबला
न्वितोर्कः ॥४॥ कलिः कलत्रेण च पुत्रमित्रैः शत्रूदयः सत्वमनिस्थितिः स्यात् ॥
निरर्थकोर्थः क्षयतोप्ययाति गच्छन्दुकालादितिदशाप्रवेशे ॥५॥ स्याद्वीररागिर्नृप
पतेश्चपीडान्यूनेधनेनैधवतुल्यरुक् स्यात् ॥६॥ अल्पं बलेस्यापचयोदशाया वा
च्यफलं नष्टबले स्यमानोः ॥७॥ त्रिषष्ठलाभोपगतो दिनेशो नष्टोप्यसतो
॥२६॥ कफलं वदन्ति ॥ विहीनसत्वः खलु मध्यमोर्कः बलाधिकाली विपुलाधि ॥२६॥
कं स्यात् ॥९॥ इति रविः ॥ द्रव्यागमः खपदानि नरेशात् हर्षिनाशानयशो
भिनितांतं ॥ श्वेतचेलरजताभरनमुक्ताः संप्रयच्छति बलीधवलांशुः ॥१॥
स्त्रीगृहं तोरदक्षुरवंनूशणवाणिज्यतोर्थागमनानि नूनं ॥२॥ श्रोक्षुम्यमत्रां
वरधमेर हिं विधुर्मध्यबलो विधत्ते ॥२॥ वरपुत्रकलत्रमित्रजं नितं

श्लेष्मातिकोपहृतं मोरव्यार्थपि नयं रिपुभनिलयं कांतिसयं वेनृणां ॥ध
नेहीनबलः कलानिधिरल्पकालं दशांफलं मोक्षसाजिकस्ता स्त्रसारव
गुरुर्यइन्दाविनितंनान्यथा ॥३॥ वृथाटनं कं भयं विनाशं धनस्य यं पुत्रकलत्र
वैरं ॥ कफप्रकोपं च दशाप्रवेशो करोत्यबलेनष्टबलः कलावान् ॥४॥ वित्तात्रि
लाभहुन्निन ॥ शीतरश्मिर्बिनष्टसत्वोपिफलं यदुक्तं ॥ तत्स्याककालेसकलंन
कुर्यान्मध्यः शुभंपूर्णबलोविशेषात् ॥५॥ इतिचंद्रः ॥ आरः सारसम
न्वितः क्षितिपतिप्रीतिंनितांतं महत्संग्रामे विजयं करोति पत्तना स्वामित्व
सौख्यं नृणां ॥ ताम्ररक्तपटप्रवालविलसत्स्वामीकराभिंद्रवं नानावस्तुके
रवेत्रयं निजदशाकाले विभक्त्वादयं ॥१॥ अस्त्रविकारः स्वजनदारबाधाक्रोध
याभिवृद्धिर्बलहीनता स्यात् ॥२॥ दुःखोत्पत्तिमध्यबलेकलिः स्वरबलेनपापोर्ग

न वित्त शुद्धि ॥२॥ जनेंद्रेन हीनबलोपपन्ने स्यात्कामिनीमनुधनादिविं
ता ॥ विरोधिवर्गैर्विविधापमर्गैः दुःखान्यनेकानि भवंति नूनं ॥३॥ पृथ्वी
सुते नानष्टबलाधिरूढः प्रोत्तुंगमुच्चैर्द्विपतां करोति ॥ रणांगणे क्षोणिम
हश्चमेवं विधार्थनाशो स्वजनैर्विरोधं ॥४॥ नाशं विरोधं सहजैर्महीज
श्चेन्नष्टवीर्योपि च हीनवीर्यः ॥ दुष्टं फलं स्वल्पतरं करोति पाके ष्टमारो
॥३७॥ नितरां प्रसूनः स्यात् ॥५॥ इति भौमः ॥ सौख्याव्यथ वृद्धिः स्वजनाधि
कत्वं राज्यं प्रतापश्च कुलानुमानात् ॥ प्रालेयरश्मिस्तनुजो बलीयान्नव
पाककाले फलमाननोति ॥१॥ मित्रपुत्रसुखसाहसवृद्धि बुद्धिवृद्धि ॥३७॥
मति लाभविलासान् ॥ शीतभानुतनुजोनुजे लब्धश्री मध्यवीर्यमपि मोद्वि
विधत्ते ॥२॥ निजानुजोपि हीनजातिमाख्यं विख्यातिनीतिक्षयतां प्रया

ति ॥ द्वारं द्विजानां द्विजराजसूनो विहीनसत्वस्य नरो दशायां ॥३॥ अनर्थ
मर्थापहतिं नितांतं स्वजातिवैरं च करोति धाता ॥ सेवत्स्वरे हीनकरस्य
सूनुर्विनष्टसारः कुरुते नराणां ॥४॥ विहायरश्मीन्यरिपुस्थलानि प्राप्ते
यमेते र्विबलस्तनूजः ॥ अनिर्मलस्यापि फलस्य कुर्याद् वृद्धिं विलोके निज
पाककाले ॥५॥ इति बुधः ॥ दैनायवलाप्ता गिरखेन पाकात्कुलेन माने
न नराज लब्धि ॥ विदग्धबुद्धिः प्रभवेन्नराणां गीर्वाणवंद्यो निजवंश सत्वे ॥१॥
मनोन्नपाकात् क्रिलपुत्रमित्रसुखवेद्यलाभोद्विणाग मध्य ॥ सुखोपलब्धि
विपुलामलीलं देवपालिज मंत्रिणि मध्यवीर्ये ॥२॥ पुण्यं परिक्षीण मतीं
व चित्तं भ्रांतं भवेद्दुलतावितनाशनेन ॥ कलिः खलैः पाकफलं किलामंद
भाविशार्ङ्गवि ज्यबलैर्विहीने ॥३॥ महामयान्नैः कृते ना च सूनो भवन्ति

चन्निविषयादिसौख्यात् ॥ मित्रे विरोधो बहुधारिवृद्धिः कष्टं गुरो नष्टबलो
पपन्ने ॥४॥ व्ययारिरंध्राणि विहाय सात्रु यत्र स्थितो न खित्रतिशिखंडिमनुः॥
कष्टं शिनोयच्छविपाककाले दुष्टं फलं पूर्णतया न दत्ते ॥५॥ इति गुरुः ॥ वि
लसिनानि विलासवतीजनेन देहधनानि च स्तनुकरवान्यपि ॥ उशनसात्रदृग्ग
॥३७॥ हि बलीयसा वितनुते नृपतेः स्वसुखागारवं ॥१॥ अत्यर्थमर्थागमनाद्वपातु सौ
ख्यानि भुक्त्वा वरगामुरंगान् ॥ कुरंगनेत्राकुलकेलिलालसं दशा भृगोर्मेध्य
बच्चस्य कुर्यात् ॥२॥ शीतांशुरत्ना मित्रफलं नृपंडितायशार्थनाशान्बिदशायां॥
कलेवरे निर्बलताविधत्ते नवलौ जितस्यास्पृजितादशायां ॥३॥ दोराधि ॥३७॥
काराभजसौख्यहानिर्धनस्यथं वैरिभयं वशोकं ॥ लोकापवादं लभते मनु
ष्यो विनष्टमारस्यभृगोर्दशायां ॥४॥ द्वादशाद्विपमथाष्टमं विनास्था नहि इ

वनिताम्यवेश्मनि ॥ निर्दितोपि चद्विहाय न नराः सर्वदैवम विवाह्य कष्टदः ॥५॥ इ
ति भृगुः ॥ भिल्लाधिपत्यं लिखनाधिकारं देशाधिपत्यं कुरुते नरस्यान् ॥ हिरण्य
सारण्यपतेर्दशायां सारणापूर्णं तरणसूनुजैः ॥१॥ कान्तां स दुर्गाश्च नरादिसौं
कष्टं च दुष्टैः कलहप्रसंगं ॥ करोति पाकं खलु मध्यसारः शौरिश्च रोगानर्थमथार्थ
नाशं ॥२॥ नीचारादरातिनृपते स्वनाशं कार्येशापि रथहानिविकारं ॥ मित्रैर्वि
रोधं कुरुते दशायां विहीनवीर्योनतुभानुसूनुः ॥३॥ कलत्रपुत्रादिवियोग
दुःखं संतप्तदेहो बहुभिर्विरोधः ॥ भवेद्दशायां हि यत्र गा विनाशो विनष्टसा
राकरात्मजस्य ॥४॥ विलग्नतालाभनिकेतने वा पराक्रमे शत्रुनिवेशने वा ॥
रनेहसूनुर्यदि शनिर्दिशोपि दुष्टं फलं नो सकलं ददाति ॥५॥ इति शनिः
लग्नलब्धेष्टफलाच मध्या कष्टाद्रुकाणैः कैश्चिद्दशा का ॥ स्थिरचरका

शुक्रदशायमध्यां भिन्नध मामथ्यत मानस स्य कु ॥ १ ॥ अंत्यानि दशानि विभि
क्तानि नवराशि णां पापफलानि यानि ॥ तान्यवकेश्यो विविभ
नोथ वर्गोदशायो भिदशाप्रवृत्ता ॥ २ ॥ इति नाडिकप्रपणदशाफला
ध्यायः ४ ॥ महादशाकाब महत्वसत्वफलस्य सूक्ष्मत्व निर्दशोनाय ॥
॥३९॥ अंतर्दशानां सरवो मेळानि फल्वानि मोळेरु दितानि वस्थ ॥ १ ॥ नपत्रसा
दो थन धान्यवृद्धिः स्त्रिपुत्रमित्रादि स्वरवानितं ॥ अंतर्विपाके कुरु
ने मृगांकः पाकेयदा पेक्त नायकस्य ॥ २ ॥ सेनाधिपत्वं नृपतेः सकाश ॥३९॥
दारत्ववस्त्राभरणाभिवृद्धिः ॥ भ्रतारुतामीकरता म्रलाभा नंदने प्रा
नुर्दशां प्रपन्ने ॥ ३ ॥ निरूपभेत्व्यसनानि पुंसामरातितुरुकुभीतिमथार्थ
नाशं ॥ असज्जनैरोगनदूनि प्रकुर्यात्सूर्यस्य पाके हिमगांकेसूनुः ॥ ४ ॥ मि

त्रोतेरविभ्रंशिरवं हिमनोरं तर्दशाप्रपन्नयाने नायं ॥ करोति लाभं विपु
लेन पाद्यात्पश्वालयालंकरणं नराणां ॥ ५ ॥ देहनशत्वं च मतिभ्रमं च
महत्वसत्वापहतिर्नितांतं ॥ भद्रविरोधं बहुधा प्रकुर्याद्राहोर्दशायामु
शनाविपाके ॥ ६ ॥ सुकृत्त्वबाधां बहुधा विरोधं वियोगमात्मीयजनैः
कृशत्वं ॥ भूमीपतेर्भीतिमतीव नित्यां ॥ कुर्याद्वनिशानुदशां प्रपन्नः ॥ ७ ॥
इति सूर्यमध्ये तर्दशाः ॥ रुधिपित्तविकारकलेवरः केतनेरोहिनेरा
नृपात्भीतितः ॥ भवंति यानि वृथार्थ विनाशने तु हि नरश्मिदशासु
दिनेश्वरे ॥ १ ॥ हृत्पृश्वशांसोख्यनाशं विरोधं कुस्त्रीसंगं वा विवादं स्वके
भ्यः ॥ भूपाद्भीतिं देहकार्श्यं प्रकुर्यादारनाराधीको पाकप्रचारः ॥ २ ॥ क

वर्णेशास्त्रांबरवाहनानां प्राप्तिं निजाभोन्यनिमीक्षितेनाम्निं ॥ ददाति लोकेप
दर्वे बुधानां सुखधामभूस्तनुर्हि विधार्दशायां ॥३॥ गीर्वाणसद्ब्राह्मणपुण्यका
र्यैः प्रवृद्धराणां धिषणावरेण्या ॥ क्षोणीपतेराप्तिरतीव नित्यं देहस्य नोऽजी
नकरांतरस्थे ॥४॥ पृथ्वीपतेर्गौरवसंपदाप्तिः सुहृद्विधिस्थाप्यधिका
॥४०॥ रिवर्गात् ॥ कलत्रपुत्रादिसुखानि पाकेनंदस्य देन्येंद्रगुरोः प्रयाते ॥५॥
स्वमित्रपुत्रैः सहशात्रुभावं शत्रुग्रहश्चिं वधकोनिशांतिं ॥ करोति नंदस्य
दशांतराले फलं किलदं तद्विनीशास्तु ॥६॥ इति चंद्रमध्ये नंददशा ॥ रिपु ॥४०॥
भयं च सुहृत्कृतशात्रुता च्यय बहुव्यसनान्य सुखानि च ॥ खलु भवंति न
णां क्षितिनंदने तु हितमानुलतजकशांतरे ॥७॥ कदशानंधनधान्यवि

नाशानं निजजनापचमं चरिपूद्यं ॥ अवनिसूनुदशां त्रिदशार्चिते विशति भी
तिमतीवसमादिशेत् ॥८॥ खलजनैः कलहं भ्रमरोगत्वं निजजनैरपिशा
त्रुसमुद्भवं ॥ विकलतां बलहीनतयारणा मुशनसः क्षितिजेंतरजां दशां ॥९॥
गाढापिधीशानयनामनेनुवितेने विकारसुगदादिभीतिं ॥ भवत्युलोकाक
मलापितोव भौमांतरालेन तिनीशस्तनौ ॥१०॥ विभ्रमपणक्षोणिविर
व्यपण्यबाणिज्यदेवाभ्युदयं सदैव ॥ परोपकारं क्षितिनंदनस्य दशांप्रया
तः कुरुते दिनेशः ॥११॥ धीधाहर्षोत्कर्षभूयो विशेषं नाशं कुर्याद्विद्विषोत्रां
ह्रिशांति ॥ मुक्तायुक्तं रोप्यभव्यं वराणि क्षोणीपुत्रांतर्गते रात्रिनाथः ॥१२॥
इति भौममध्ये तद्दशा ॥ विलासिनीकिक्षि विलासमुखैः रुचासनाध्यासन
कौवनानां ॥ करोति लाभं सुरराजपूज्यो द्विजाधिराजात्मजपाकसंस्थः ॥१॥

यायाद्वितोषं बहुधैर्यमुकानां चतुष्पदानामथ मौक्तिकानां ॥ रौप्यस्य लाभं जन
येज्जनानां च हानं वा नो हि गुरुर्ज्ञे पाके ॥२॥ बंधस्य हानिः कुपिता नितेनेन्म
पालतो भीर्वहलारवलाश्च ॥ भृगुवंशायां शशिनंदनस्य दिनेशजस्यांतर
जा दशा वेत्तु तो ॥३॥ गुर्वादिपत्नगौरवमथ लाभं सख्यत्वमस्यति विपुलत्वतां पं ॥
॥५१॥ नरो यशांसीति करा भूजस्य पाके दिनेशः कुरुते प्रवेशं ॥४॥ सहोदरे वै
रमथार्थनाशं मरुद्विकारा कृशता शरीरे ॥ कोपेन पाकात्कुरुते बुधस्य ॥५१॥
दशांतराख्ये प्रबलत्कलावान् ॥५॥ विचर्चिकादद्रुमहो व्रणाद्यैः स्यात्स्त्राणि
नोदहकृशत्वमंगे ॥ कंडूद्भमो दुर्ग वियोगबाधा बुधस्य मध्ये च सूर्यात्तनुजा ॥६॥
दूतिबुधमध्ये न दशायां ॥ कफानिलाभ्यां विबलत्वमंगे नगोविहीनत्वमरा
तिवृद्धिः ॥ क्षीणं च पुण्यं द्रविणं प्रकुर्याद्गीर्वाणवंद्यो नरनारिपूज्यः ॥७॥ ज

रातिप्रसीपतिभीतिमुख्यांसंभ्रामतन्याप नयं व्ययं च ॥ कष्टं प्रकुर्यात्कररा जप
स्य दशां प्रपन्नो रविनंदनस्य च ॥८॥ लीलाविलासं ललनातनूजं देवद्विजानां
मनुपूजनं च ॥ विनाशनं शत्रुजनस्य कुर्यात्स्वयं कराना येदशां प्रपन्नः ॥९॥
भवेन्नृपात्सकलार्थसिद्धिः सुवर्णमुक्ताफलवेलशुद्धिः ॥ स्वरवान्यनेकानि
भयंनिवं देवकरं द्रवं च स्यदशा प्रयाति ॥१०॥ वृद्धिर्धनानामथ वाहनानां द्विषु
जनानां निधनं च दत्तं ॥ मानोन्नरं द्वात्रिंशद्दशां वितस्य दशां प्रपन्नो वनितं दने
स्यात् ॥११॥ यशो विनाशश्च शरीरकार्श्यं मीमांसाऽपि मित्रैश्च कलहप्रवादः ॥ स्वरवा
र्थहानिश्चित्तदशाज्यपाके शशांकपुत्रेण कृतप्रवेशे ॥१२॥ इति गुरुमध्ये नर्द
शा ॥ ॥ सुनीलवेलाभवनीलकानां मौक्तिकानां महिषी गजानां ॥ सुवर्ण
वासि भृगुनंदनस्य दशां प्रपन्नो दिनकृत्तनूजे ॥१॥ स्वक्षेत्रपालाच्च कियो

भोगं निर्बलस्य यशस्तु विकृतिर्मुखे ॥ जीवन्निर्विवादं भुंजत्यपाकपंकरदेशाः प
विशन्ति करोति ॥२॥ स्वल्पालोभतः स्वल्पमतीनां दिवा धावतः पुत्रमित्रा क्रोधा
दिकेषु ॥ किंचिल्लीलया स्यान्नरो रोगदशायां मध्याह्ने दशेऽदर्द्धत्याविं
मेय्य ॥३॥ विषमस्य पक्षस्य यद् दक्षता स्याद्दुर्नष्टयोरकेमरत्वकोपः ॥ वे
॥५२॥ तृष्यार नित्यं च स्वस्वं कदाचिद्दिनदशा च द्रुगुजकुजेभ्यः ॥४॥ भूदेवदेवा
र्चनेनमुच्यन्तेऽस्मद्धि विद्या भयदा स्वस्वान्ति ॥ मातृत्वकीर्तिर्हि भगोर्द
शायां शशांकजेस्यां नरजोदशावेतु ॥५॥ भोजनावर हिरण्यमणिभ्यः ॥५२॥
शोणितपात् पितृस्वान्निनिर्गतं ॥ पूर्वं दत्वस्य चितस्यदशायां दत्तं दत्वस
विधायदिनं स्थः ॥६॥ ॥इति त्रिकर्मभ्येन दशा ॥ स्वानिस्वेल्लनेके
श्मनिष्टं दुष्टतो थपरिपीडनमंगो ॥ पुत्रमित्रवनिनाथनवेरं संप्रयच्छ

निरवीरविजस्थः ॥१॥ आलस्यनिद्राबलहीनता च लाभसंभयासः केर
तेनिभांद्यं ॥ हृद्रोगबाधां विविधांकुधांशु स्निग्धांशुपुत्रस्य दशांप्र
विष्टः ॥२॥ रक्तेवानजनितेष्ववविकारैर्वैरिलस्करभयैरपि निर्द्यं ॥ जा
यते हि मनुजो हनने जामानुजैन रदशावनिजस्य ॥३॥ धर्मसाधनवि
धानमुन्वनिः स्यादशानिनिहनिष्वमपतं ॥ दुष्टिनाभिरपि सर्यजां
तेरनाकनायकपुरोधसि स्थिते ॥४॥ पुत्रमित्रजनितात्सवमुखैः संप्र
यातिनृपतेरपि लाभं ॥ भ्रामदेव नि वहो चेन बुद्धिभागवेशा निरं शां
तेरुमस्थे ॥५॥ ॥इति शानेर्वनेतदशाध्यायः ॥ मासमवलनिशायनस्य
स्मिकाले प्रभवं न हि शाक्यते ॥ नेनाधनासद्गुणकोपयुक्तं नत्साधये

हेकथयाम्यपायं ॥१॥ अथ सनिकालोद्भवमध्यमोर्कः स्यादपि चैकादश
धा निघ्नाद्यो ॥ प्रत्यक्षमेकादिभिरन्वितार्यं द्वितीयमासादवयो भवंति ॥२॥
मासाप्रवेशोद्भवमध्यमानुलेवीकृता धा गुणसंहतोऽस्मात् ॥ खवेदनागा ४८०॥
मल्लवाद्रियुक्ता भवंद मासा पर्ययवादिनो धः ॥३॥ ह्यो समेतावदपनादि
॥५२॥ काद्ययागतं तुल्ये दिवसक्षययुक्ः ॥ त्रिंशद्धतः शेषमिता तिथिः स्यात्तु
ल्ये भवयुर्मध्यमानमासाः ॥४॥ अहर्गणः समहतोऽवशेषो वारा भवे
दब्दपवारपूर्वैः ॥ मासप्रवृत्तिः स्फुटतिथ्यावारो भोग्यश्च मासस्य भवेत्प्र ॥५२॥
वेशः ॥५॥ मासप्रवेशादशकालजातं मध्यार्कयार्यैर्द्विवरं कृतांत्यं ॥
प्रक्षुयाहतं मध्यमभुक्तिभक्तं मासप्रवेशाघटिकाः भवंति ॥६॥ मास
प्रवेशकालीनांतखिनीपतिः स्फुटात् ॥ ८ ॥ लग्नकुर्याच्चेव द्राग्योन भामं

उत्कवंत्कलाः ॥७॥ लग्नेश्वरांशाधिपतेर्विलग्नतवांशनाथेन समंसखित्वं ॥
स्नहारव्यदृष्टिश्चयुतिश्च मासमस्मिन् शुभं स्यात् यान्यथा स्यात् ॥८॥ ले
ग्नेश्वरांशाधिपतेर्विलग्नतवांशनाथस्य च योर्वलीयान् ॥ स्वर्श्च मासस्य
रतां प्रयाति फलं तदीयं किल कीर्तयामि ॥९॥ द्रविणलाभमतीवमहोत्स
वेन रूपतनुगुरुगौरवमादिशांत ॥ अधिकतोयदिमासपतिर्भवेद्दिनकरो
नकरोति रिपूदयं ॥१०॥ रजतमौक्तिककुसुमस्त्रसदंबरप्रियजनागम
तं स्फुरमद्भुतं ॥ नृपकृतं सुकृतं यदि मासपतिर्द्विजपतिर्जयतीर्थकृ वि
दितोन्न ॥११॥ क्षितिपतेर्द्विजणानि च वैरिणाम पचयं विजयं च रणांग
णे ॥ अनुदिनं तनुमासपतिः करोत्यवनिजो यदि तेजो स्वस्तु स्वान्यपि ॥१२॥
बहुविलासमकरवः सहितेकरोत्यनितरां धनवस्त्रसमागमैः ॥ अपि च तं

यदि मासपतिः कृतः सितेक्षवेश्मन्स्वे स्थितमानसः ॥१३॥ बुधजनोपकृतो
विहितादरं तनुनरं कुरुते मकरध्वजेन ॥ अभिरस्य यदि मासपतिः पतिः क
॥५५॥ वनसौवनसौरवनेमनि ॥१४॥ निजजनोपनयप्रजयः सदा सविनय
हितयकृ विमङ्कुना ॥ रतिमतिर्यदि मासपतिर्भवत्कविरहाविरहा
रजैनैर्धृवं ॥१५॥ तदिह म कतापरिरापूर्णमादरेवरतराहिमरोनपुंगो
रवात् ॥ विलसनैः सहितो यदि मोपतिः रविजवा छकरवान्वित ॥५५॥
नां मानसः ॥१६॥ मासेश्वराणां बलि फलानि सम्यक्कलितानि मया
हितानि ॥ बलस्य मध्याधमता यदा स्यात्तदानुमानेन फलं प्रकल्प्यं ॥१७॥
मासान्यताय द्यपि मासजातं फलं प्रणीतं हि तथापि सूक्ष्मं ॥ दशावि

भागेन विनाप्य मनुष्य शक्यं न तत्साधनमत्र वच्मि ॥१८॥ मासादिखेटादु
दशान्त्यभागयोगेन पुष्णात्खलु सौरमासात् ॥ मासादिलब्धे नवया
त्यभागात् हतादशाहो निजवर्तिमासे ॥१९॥ वर्षप्रणीतानि दशाफ
लानि तान्यत्र या ज्यानि बलानुसारं ॥ यन्मासनाथस्य फलं निरुक्तं
तद्दशायां परिकल्पनीयं ॥२०॥ ॥इति मासफलानि॥ मासप्रवे
शाद्दिष्यमध्यमार्कः स्पष्टाभ्रवेकादिलवैः समेतः ॥ दिनादितीयाद्व
यापवर्गनिनतो घटिसाधनमुक्तवत्स्यात् ॥१॥ दिनप्रवृत्तिकाले
नाम्वक्षिनीनायकात्स्फुटात् ॥ भावाः सर्वे नवं ड्राद्याः साधनीया
नभश्वराः ॥२॥ मदनशीद्दनवतः स्फुरन्निपः सो रव्यपूर्णजनयति मनु

जातांगिं द्रु संस्थानतो वा ॥ हिबुकगगनसंस्थाः सौम्ययुक्तामरेज्याः परमवि
जयवृद्धिं प्राप्नुवन्ति विद्यावतां ॥ २ ॥ धनाष्टमस्थो यदि लग्नपालः खचरे ग्रहे
श्चान्विक्षितोमरेज्यः ॥ गजतुल्यो वा किंशमात्रवानांतनानिमानाविधमा
नयुतः ॥ ४ ॥ दृष्टास्त्रिबदष्टमनेष्टखहदिनानिष्टस्थामयमेत्रदिष्टः ॥ तस्मि
॥४८॥ न्योरवेरिभीःस्यायुजनानां निनादुगवौ विवादयुतानां ॥ ५ ॥ केंद्रत्रिकोण
द्रविणपुसौम्याः पापास्त्रिलाभारिगतायदिस्युः ॥ तस्मिन्हरिनेत वि
ज्ञेयं विलासंधनागमंसंजनयंतिनित्यं ॥ ६ ॥ इति दिनचर्यायां शुभाशुभ ॥४८॥
फलानि ॥ लेखाविलग्नस्य विलोकितेन युद्धेल्यापपन्नेः शुभदेयुतोवा ॥ स
साध्यनेकानितानोनियद्वाधनाभियद्वि विधुनक्षितर्भूतः ॥ १ ॥ शुभनभाग
युतः शुभवीक्षितो धनलवःकुरुते द्रविणागमं ॥ सहजवश्मलवः शुभवीक्षि

तः सहजनतश्च सुखं विधुनक्षितः ॥ २ ॥ शुभनिरीक्षितयुक्तहदं ग्रोकानि
जसुहद्भिरथोशनमीक्षितं ॥ शुभसुरेज्यबुधैर्दयुतेक्षितः सुमलवः कुरुते
सुगतःसुखं ॥ ३ ॥ शत्रुभावगवकः शुभयुक्तःशत्रुनाथगदितोभयकन्यो हि ॥
राजहंसगमनाभवनाशः सौम्ययुक्स्वरमणीरतिकर्णो ॥ ४ ॥ यापाग्रहास्यो
हि शुभांतरस्थः शुभस्वयाधाम्नखकन्यराणो ॥ आयास्थितेभौगवजीव
सौम्यैर्जायाज्ञनाजायतएवसौख्यं ॥ ५ ॥ अष्टमष्टमस्थायदि निष्ठसौ
म्येखेटसहितोरणरिष्टं ॥ मिश्रितेभौवतिमिश्रितेफलंमंगलेरविलखे
गेरळंभवत ॥ ६ ॥ पुण्यांशाकपुण्यपतिर्विलोतं पुण्यमतिं सौम्ययुतः करो
ति ॥ राज्यास्थरांशास्वशुभैःसमेतो मेषर्मीपनेःस्यात्पदमद्भुतंहि ॥ ७ ॥ लाभोस्थ

यानेबुधे जीवयुते विचित्रलाभस्स्यमनांसि मित्रैः ॥ जीवन्तयुक्ते व्ययभावगे
स्तु व्ययः प्रभूतः स्याद्गुणत्वहानिः ॥ ८ ॥ सेपूर्णे सध्याधमयोगस्य मक्रू ने
विचारपूर्वं मम धियात्र सर्वं ॥ कोवोद्भवे यत्फलमुक्तमेतद्दिने दिने तत्परिकल्प
नीयम् ॥ २ ॥ इति दिनचर्यायां भावफलानि ॥ स्यादृगदोर्ल्पपतिः स्व
श्रीराज्यं वकेद पंपनिर्बुभसा ॥ कोकोवरवाः प्रपदे प्रयुक्तो विलग्न लग्ना
॥४६॥ कादत्तनः क्रमाज्ज्यं ॥ १ ॥ ज्यामित्राजीव मित्रेनात्तुरच्छो राहुकर्मदरे स्मतु ग
रनर्थः ॥ पापः ग्रहाः सौम्ययुतेक्षिताः स्युः कष्टेन वा त्वं लभनेमनुष्याः ॥ २ ॥ ॥४६॥
नैर्यश्वरेतुर्यगते स्थिरस्थः स्यादकवारे नरमेसकृत्स्ने ॥ व्योगद्दिवारंवव
तारतम्याद्दिने दिने भोजनकल्पनीयं ॥ ३ ॥ सूर्ये वीर्यसमन्विते तिलयुतं
नैवेद्ये श्याम्योरनं सपुत्रेन ण कान्तमिंदुनन येमद्दुल्लभु ज्ञागतं ॥ भौमे सप्त

पुरं त्रियं गुसहितं गीर्वाणवंद्ये तथा शुक्रे कर्जूरिकायवाम्र मुद्रितं मंदेन माषा
ढ्यं ॥ ४ ॥ सूर्ये चेद्वीर्यसहिते कटुकं नवं तु क्षारं च निंबं सवनीत नये च सोम्ये ॥
मिश्रं गुरौ च मधुरं भृगुजे च साम्लं मंदे कषायमन्नमिति ॥ ५ ॥
तत्राजिकल्पषणं च गुणाः कर्पसद्धां भङ्ग्यां तेषामेव विकल्पनाय विगुणा
नेदायतां जायतां ॥ यस्मात्स्वर्णजलं दद्यु नीलनरवाम्रमुक्तावल्लिनिर्मलानेवा
श्वेतेतये वालीमुरवगवस्वर्छितनयेकवल्लं ॥ ६ ॥ श्रीमद्दुवर्णरीत्रामानि
विल्लसद्गोदावरीमवस्प्रतीरिपाथपुरं वरं विजयनेविश्वंभरा विश्व
तं ॥ ज्योतिःशास्त्रविचारणाच नतुरयेत्पूर्वजैः संश्रितेनेषांपुण्यकृत्यं
किलेदमवलमवा विलासि ~~[illegible]~~ मानतिः ॥ ७ ॥ श्रीमत्संगमम
र्तिपादकमब्जद्वंद्वानिसवाङ्वस्कृत्यकोमलवागत्पलामविलसत्पश्री

नवमं भ्रं ॥ एतत्ताजिकभूषणं सुगणकप्रीत्यै च कारात्‌ रादोलेक्या दिक
तीगणत्रागणकः श्रीढुंढिराजात्मजः ॥८॥ इति श्रीमद्दैवज्ञढुंढिराजात्म
जगणेशदैवज्ञविरचिते ताजिकभूषणे भोजनविचारः ॥ ॥५॥
त्रिंशा३०द्वितनुविंशति२०रात्मतुंगहृद्भमतामपद्विपंचदश१५ त्रिरात्रो॥
आशा१०मुसल्लहविंशाय गणात्स्वपंच५न्यनाधिकारिषु समाम्गृहं
॥५७॥ पुविंत्यौः ॥१॥ मित्रभिथ्य नयः१८ समम्यरव्यः१२ शत्रोगेह षष्मितो६
दृष्टौ त्र्यंकमिता१२ समस्युभुजगाः८ शत्रोः स्मृताः सागराः४ हद्दकाः२
मृहदः समस्य च रसा६ शत्रोस्तयो३ थ त्रिभमैत्रपट्टवे६ समस्य वाणि ॥५७॥
धिमिताः ४ पोक्ताम्तथा द्वौ रिपोः२ ॥ मुसल्लह गतो विधुमिता ४
समस्य द्वौ२ वैरिणः शशि१ मिताः क्रमशो विंशोपाः ॥ तेषां मुनिर्गगनता

गमिता ८० यदि स्यात्स्वर्वबलं द्विविध रः कुरु तत्तदानीं ॥२॥ तुल्ये भवति ममक
रः परमनीव तत्यैलथाप्यलौकुमुदिनीपतिर्नसरवमेत्यथांगारकः ॥ कुवी
रगरमाश्रिनः श्रियमुपैति मत्स्यादरावुधाबुजनिनीव तांनदनुमदगे
हगुरुः ॥४॥ कन्याराशिः कविमुपैति जनल्घुत्वं मषंगतापितनयः खलु
सप्तसप्तः ॥ इत्थं विचार्य चतुरैरिह खेचराणां नीचान्यनल्पमतिभिः प
रिकल्पितानि ॥५॥ ॥ इति श्रीताजिकभूषण संज्ञको ग्रंथ संपूर्णः ॥
ग्रंथसंख्या ४४२ ॥ शके १६८८ व्यय नाम संवत्सरे फाल्गुन शुद्ध ६ वे
भृगुवासर अहन्यायांसत्रे घोसाळकर माहादेव दैवज्ञात्मज मार दैवज्ञे
न इदं पुस्तकं ॥ आत्मार्थं परोपकारार्थं च ॥ ॥श्री॥ ॥श्री॥ ॥श्री

॥४८॥

॥ ॥इतिताजकलक्षणसमाप्तः॥ ॥

॥४८॥